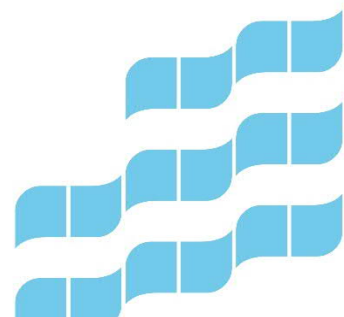


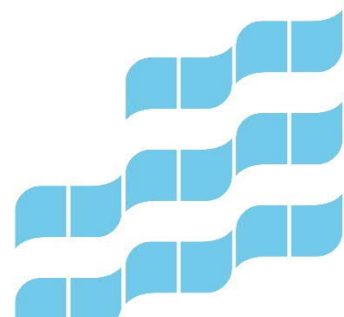
YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON VALVONTASUUNNITELMAN 2025 TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Sisällys

1. YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON VALVONTASUUNNITELMAN 2025 TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	3
1.1. Yhteistyö, verkostoituminen ja toiminnan kehittäminen	4
1.2. Varautuminen	4
1.3. Viestintä.....	6
2. ELINTARVIKEVALVONTA.....	7
2.1. Elintarvikevalvonnan tehtävät ja voimavarat	7
2.2. Elintarvikelain mukainen valvonta.....	8
2.3. Painopistealueet	11
2.4. Näytteenotto, projektit ja kansalliset valvontaverkostot	11
2.5. Ruokamyrkytyspäilyt ja alueellisen epidemiaselvitystyöryhmän toiminta.....	12
2.6. Tupakkalain ja lääkelain mukainen valvonta.....	15
2.7. Valvontamaksut	16
2.8. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi.....	17
3. ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO	21
3.1. Eläinlääkintähuollon tehtävät ja voimavarat	21



3.2.	Hygieenikkoeläinlääkäreiden tekemä elintarvikevalvonta.....	22
3.3.	Eläinlääkäripalvelut	24
3.4.	Klinikkatulot	26
3.5.	Eläinsuojelu.....	26
3.6.	Muut valtion määräämät viranomaistehtävät	28
3.7.	Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi.....	29
4.	TERVEYDENSUOJELU.....	32
4.1.	Terveydensuojelun tehtävät ja voimavarat.....	32
4.2.	Terveydensuojelulain mukainen valvonta.....	33
4.3.	Muut valvontatehtävät ja painopistealueet.....	36
4.4.	Terveydensuojelun tulot.....	39
4.5.	Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi.....	39
5.	Liitteet	43
	Liite 1. Rekisteröityjen elintarvikehuoneistojen tarkastukset toimintaluokittain.....	43
	Liite 2. Elintarvikevalvonnan tarkastussuunnitelman toteuma ja kattavuus alueellisesti vuoden 2025 aikana	44
	Liite 3: Eläinlääkintäraportti; sairasmatkat, hoidetut eläimet ja subventiot kuntakohtaisesti	46
	Liite 4. Terveydensuojelun tarkastusten toteutuminen toimialoittain ja kunnittain vuonna 2025	51
	Liite 5: Tampereen kaupungin nettisivuille tehdyt alueellisen ympäristöterveydenhuollon ajankohtaiset uutiset	58



1. YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON VALVONTASUUNNITELMAN 2025 TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköiden tulee arvioida valvontasuunnitelmansa toteutumista kalenterivuositain.

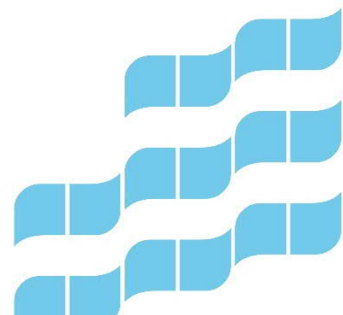
Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan alueellisessa ympäristöterveydenhuollon jaostossa käsitelty valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi toimitetaan aluehallintovirastolle vuosittain maaliskuun loppuun mennessä.

Valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnissa käsitellään seuraavia asioita:

- Suunnittelun toiminnan ja tarkastusten kattavuus
- Tarkastusten ja näytteiden määrä (suhteessa valvontasuunnitelmaan)
- Valvonnasta saadut tulot ja niiden kohdentuminen
- Voimavarat ja yhteistoiminta-alueen toimivuus
- Toiminnan kehittämistarpeet
- Mahdolliset toiminnan tarkastamiset (Arviointi- ja ohjauskäynnit)

Viimeisin ympäristöterveydenhuollon monivuotinen valvontasuunnitelma on laadittu vuosille 2025–2028. Tässä raportissa arvioidaan suunnitelman toteutumista vuoden 2025 osalta.

Ympäristöterveyden tulot vuonna 2025 olivat 2,02 M€ ja menot -5,83 M€. Tästä elintarvikevalvonnan tulot olivat 0,93 M€ ja menot -1,71 M€, terveydensuojelun tulot 0,25 M€ ja menot -1,25 M€ sekä eläinlääkintähuollon tulot 0,83 M€ ja menot -2,87 M€. Eri tuotot (kuten valvonta-, klinikka- ja tarkastusmaksut) kattoivat kuluista noin kolmanneksen. Tiedot on koottu Tampereen alueellisen ympäristöterveydenhuollon kuntalaskutuksen tilinpäätöksestä.



Eri yksiköiden tulojen ja menojen erotus eli toimintakate katetaan alueelliseen ympäristöterveyteen kuuluvien kahdeksan kunnan maksuosuuksilla (Akaa, Juupajoki, Kangasala, Orivesi, Pälkäne, Tampere, Urjala, Valkeakoski)

Tampere on osallistunut ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisen tietojärjestelmän (VATI) kehittämisryhmään.

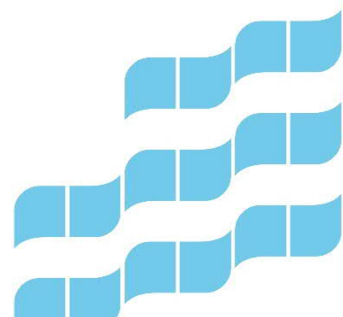
1.1. Yhteistyö, verkostoituminen ja toiminnan kehittäminen

Tampereen alueellinen ympäristöterveydenhuolto koostuu kolmesta yksiköstä: elintarvikevalvonta, eläinlääkintähuolto ja terveydensuojelu, joita johtavat elintarviketurvallisuuspäällikkö, eläinlääkintähuollon päällikkö ja terveydensuojelupäällikkö.

Ympäristöterveydessä panostettiin v. 2025 verkostojen kehittämiseen. Tampereen elintarvikevalvonta, terveydensuojelu ja eläinlääkintähuolto osallistuivat syksyllä 2025 kuuden suurimman kaupungin ympäristöterveydenhuollon yhteiseen tapaamiseen. Lisäksi ympäristöterveydestä on osallistuttu myös Pirkanmaan viranomaisyhteistyöryhmän toimintaan, joka on mm. järjestänyt koulutuspäivän yhteistyöryhmän jäsenille.

1.2. Varautuminen

Ympäristöterveyden yhteistä erityistilanteiden varautumissuunnittelua jatkettiin kolmen yksikön kesken.



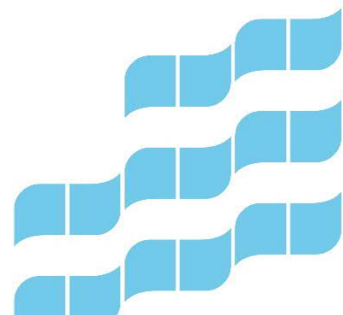
Valtioneuvoston asetukseen hyvinvointialueiden varautumisesta sosiaali- ja terveydenhuollon häiriötilanteisiin (308/2023) perustuen asetettiin vuonna 2023 Pirkanmaan hyvinvointialueen valmiutta ja varautumista yhteensovittava ryhmä, jossa on oltava perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalihuollon ja pelastustoimen edustus sekä asiantuntemusta ainakin ympäristöterveydenhuollosta ja kuntien varautumisesta. Tampereen alueellista ympäristöterveydenhuoltoa ryhmässä edustaa hygieenikkoeläinlääkäri. Ryhmä kokoontui vuonna 2025 neljä kertaa.

Hygieenikkoeläinlääkäri osallistui Ssä-Suomen SOTE-valmiuskeskuksen ohjausryhmän toimintaan (neljä kokousta vuonna 2025) ja SOTE-valmiuskeskuksen valmiuden ja varautumisen seminaariin lokakuussa 2025.

Elintarviketurvallisuuspäällikkö osallistui STM:n ja Pelastusopiston yhteistyössä järjestämään kaksipäiväiseen Ympäristöterveydenhuollon häiriötilanteet -koulutukseen syyskuussa. Elintarviketarkastaja ja terveydensuojelutarkastaja suorittivat Hämeen ammattikorkeakoulun järjestämän koulutuksen Kriisi- ja poikkeustilanteiden asiantuntija –osaaja vuoden 2025 aikana.

Tampereen kaupungin varautumisen koordinaatioryhmän toimintaan osallistuivat elintarviketurvallisuuspäällikkö, elintarviketarkastaja, eläinlääkintähuollon päällikkö, hygieenikkoeläinlääkäri sekä terveydensuojelupäällikkö. Kokouksia oli vuoden 2025 aikana yhteensä neljä kappaletta.

Ympäristöterveydenhuolto osallistui kokonaisuudessaan valtakunnalliseen ympäristöterveydenhuollon yhteiseen valmiusharjoitukseen Ymppe 24/25.

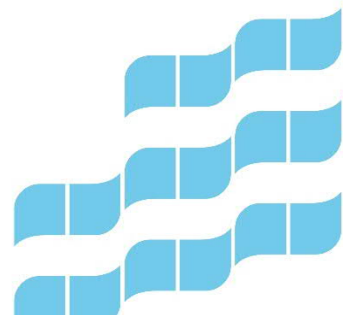


Ympäristöterveydenhuollon, alueellisen ympäristöterveydenhuollon jaoston ja jäsenkuntien johdon tapaamiset järjestettiin 13.5.2025 ja 26.11.2025. Kokouksissa käytiin läpi mm. vuoden 2026 alusta voimaan tulevan eläinlääkintähuoltolain muutoksia ja niiden vaikutuksia toimintaan.

1.3. Viestintä

Ympäristöterveydenhuolto viestii Tampereen kaupungin verkkosivuilla ja hyödyntäen Tampereen kaupungin some-kanavia. Koko toimialuetta koskevat uutiset ja tiedotteet lähetetään myös valvonta-alueen kuntien kirjaamoille ja osa kunnista julkaisee tiedotteita verkkosivuillaan.

Tampereen kaupungin nettisivuille tehty alueellisen ympäristöterveydenhuollon ajankohtaiset uutiset on esitetty liitteessä 5.



2. ELINTARVIKEVALVONTA

2.1. Elintarvikevalvonnan tehtävät ja voimavarat

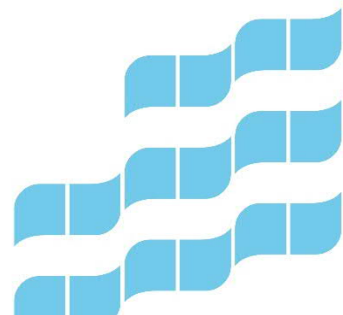
Elintarvikevalvonnan tavoitteena on toteuttaa elintarvikelainsäädännössä asetettuja päämääriä. Valvonnalla varmistetaan, että elintarvikkeet ja niiden käsittely ovat turvallisia ja että elintarvikkeiden terveydellinen sekä muu elintarvikemääräysten mukainen laatu täyttää vaatimukset. Samalla huolehditaan elintarvikkeiden jäljitettävyydestä.

Tavoitteena on varmistaa, että elintarvikkeista annettu tieto on totuudenmukaista ja riittävää, eikä se johda kuluttajaa harhaan sekä suojata kuluttajia elintarvikemääräysten vastaisten tuotteiden aiheuttamilta terveysvaaroilta ja taloudellisilta menetyksiltä.

Vuonna 2025 elintarvikevalvonnan henkilökunnan tehtäviin kuuluivat edellä mainittujen lakisääteisten elintarvikevalvontatehtävien lisäksi myös tupakkalain mukaiset tehtävät, kuten tupakkalain mukaisten myyntilupien käsittely ja tupakan myynnin valvonta. Valvontaan sisältyi lisäksi tupakointitilojen tarkastaminen sekä nikotiinivalmisteiden myyntilupien käsittely ja näiden valmisteiden myynnin valvonta lääkelain nojalla.

Elintarvikealan toimijalla on ensisijainen vastuu elintarvikkeiden turvallisuudesta ja määräystenmukaisuudesta. Viranomaisvalvonnan tehtävänä on varmistaa, että toimijan omavalvonta toimii tehokkaasti ja että elintarvikkeen turvallisuus, jäljitettävyyys ja muu määräystenmukaisuus toteutuu kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa.

Elintarvikevalvonnassa on virkoja 20; elintarviketurvallisuuspäällikkö ja 19 elintarviketarkastajaa. Kahden elintarviketarkastajan työajasta 40 % on varattu tiiminvetäjän tehtävien hoitamiseen.



Elintarvikevalvontaa tekevien hygieenikkoeläinlääkärien valvontatyöstä kerrotaan eläinlääkintähuollon osiossa.

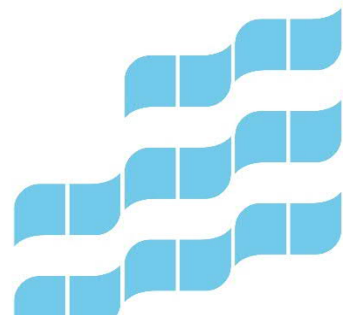
2.2. Elintarvikelain mukainen valvonta

2.2.1. Ilmoitus- ja hyväksymismenettelyt

Elintarvikealan toimijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus elintarvikehuoneistosta sijaintikunnan valvontaviranomaiselle viimeistään neljä viikkoa ennen toiminnan aloittamista tai olennaista muuttamista. Toimijan tulee tiedottaa valvontayksikköä liikkuvien elintarvikehuoneistojen saapumisesta valvontayksikön alueelle (esim. suuret yleisötapaukset). Ennen saapumista saatavia elintarvikkeita ennen vähittäismyyntiä käsittelevien laitosten toiminnan aloittamiselle ja olennaiselle muuttamiselle, sekä itujen tuotannolle on haettava hyväksymistä. Tampereen elintarvikevalvonnassa käsitellään rekisteröityvien elintarvikehuoneistojen ilmoitukset sekä tiedottamiset liikkuvista elintarvikehuoneistoista. Hyväksymishakemukset käsittelee hygieenikkoeläinlääkäri.

Vuonna 2025 aloitus-, toiminnanmuutos- ja lopettamisilmoituksia käsiteltiin 718 kappaletta. Luku sisältää myös kontaktimateriaalialan toimijoiden ilmoitukset.

Tiedottamisia (esimerkiksi liikkuvien elintarvikehuoneistojen toiminnasta valvontayksikön alueella) otettiin vastaan noin 600 kpl. Elintarvikkeita, niiden käsittelyolosuhteita tai muutoin elintarvikealan toimintaa koskevia kuluttajavalituksia käsiteltiin 109 kpl. Lausuntoja annettiin 26 kpl, sisältäen arkkitehtien ja rakennusvalvonnan pyytämät lausunnot pohjakuvista ja Aviin annettavat lausunnot tilapäistapahtumiin liittyen. Erilaisia yhteydenottoja VATI-järjestelmään on kirjattu 1743 kpl. Todellinen yhteydenottojen määrä on suurempi, koska yhteydenottoista kirjataan vain valvonnallisesti oleelliset.



2.2.2. Tarkastusten määrä ja sisältö

Rekisteröityihin elintarvikehuoneistoihin kohdistuvia tarkastuksia tehtiin yhteensä 1144 kpl. Osalle toimijoista tehtiin useampi kuin yksi tarkastus vuodessa, johtuen suuremmasta perustarkastustiheydestä tai uusintatarkastuksista.

Suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksia tehtiin 854 kpl. Epäkohtien korjaamisen valvomiseksi tehtäviä uusintatarkastuksia tehtiin 246 kpl, yhteensä 1100 kpl. Suunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia tehtiin 44 kpl. Niihin sisältyi valitus-, valvontapyyntö-, ruokamyrkytys- ja ennakkotarkastuksia.

Elintarvikevalvonnan tarkastusten toteuma on esitetty toimintaluokittain liitteessä 1.

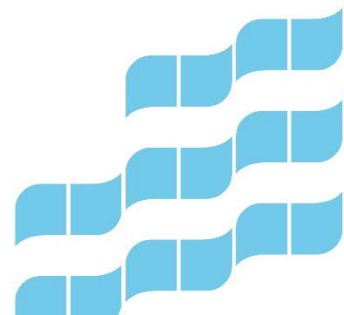
2.2.3. Valvonnan kattavuus

Aktiivisia valvontakohteita on keskusviraston tiedonkeruujärjestelmän VATI:n mukaan 3413 kpl, näistä alkutuotannon valvontakohteita 1156kpl. Vuonna 2025 tarkastettiin 902 elintarvikehuoneistoa.

Elintarvike- ja tupakkavalvonnan tarkastusten toteuma kunnittain on esitetty liitteessä 2.

2.2.4. Valvonnan vaikuttavuus

Elintarvikevalvonnan kohteista tarkastettiin raportointivuonna 902 kpl ja toimipaikkojen tarkastusten kattavuus oli 24,7 %. Tampereen valvontayksikön alueella rekisteröityjen elintarvikehuoneistojen Oiva-tarkastusten C- ja D-arvioiden perusteella tehtyjä



uusintatarkastuksia tehtiin 246 kpl. Joihinkin kohteisiin tehtiin useampi uusintatarkastus. Osa vuonna 2025 annettujen kehotusten määrärajoista on asetettu vuoden 2026 puolelle.

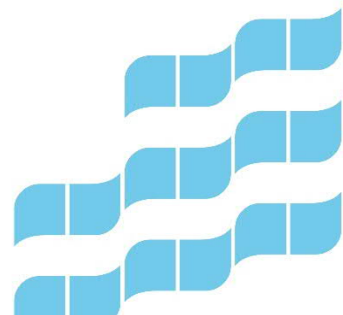
Oiva-arvosanojen jakauma oli valvontayksikössä ja Länsi- ja Ssä-Suomen aluehallintovirastossa seuraavanlainen. (sis. kaikki elintarvikehuoneistot)

OIVA-arviot vuodelta 2025

Tampere	A	B	C	D
	28 %	48 %	22 %	1 %
LSSAVI	A	B	C	D
	41 %	40 %	18 %	1 %

Valvontayksikössä Oiva-tarkastusten arvosana oli alueellista ja keskiarvoa harvemmin "Oivallinen" (A) ja useammin "Hyvä" (B). Arvosanojen C ("Korjattavaa") määrä oli alueellista keskiarvoa korkeampi ja arvosanoja D ("huono") annettiin yhtä usein kuin muissa alueen yksiköissä.

Tampereen valvontayksikössä on myös vuonna 2025 käytetty tarvittaessa hallinnollisia pakkokeinoja havaittujen puutteiden korjaantumisen varmistamiseksi. Hallinnollisten pakkokeinojen mukaisia päätöksiä tehtiin 11 kpl. Pakkokeinojen käyttäminen tarvittaessa on tehokas keino varmistaa, että annettuja kehotuksia ja määräyksiä noudatetaan ja elintarvikeeturvallisuutta vaarantavat tai kuluttajaa harhaan johtavat epäkohdat saadaan poistettua. Tampereen elintarvikevalvonta teki vuonna 2025 yhden tutkintapyyntöä poliisille. Lisäksi poliisille tehtiin muita ilmoituksia esille tulleista epäkohdista elintarvike- tai tupakkalain



valvonnassa. Elintarvikelain 67 § mukaista seuraamusmaksua käytettiin kaksi kertaa vuonna 2025.

2.3. Painopistealueet

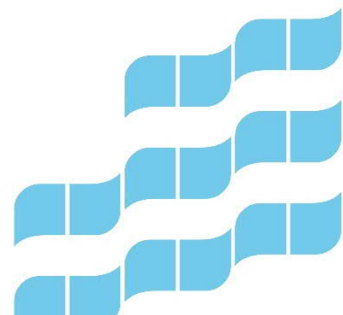
Tampereen elintarvikevalvonnan painopisteet valvontakaudelle 2025-2028 ovat valvontatietojen parempi hyödyntäminen suunnitelmallisessa valvonnassa, hallinnollisen osaamisen vahvistaminen, asiakaspalvelun kehittäminen sekä tarkastusmenetelmien ja työkalujen kehittäminen.

Valvontatietoja hyödynnettiin vuosisuunnitelman laatimisessa. Hallinnollista osaamista vahvistettiin käsittelemällä hallinnollisiin pakkokeinoihin päätyneitä tapauksia useamman henkilön kesken, yksikön sisäisessä ns. pakkokeinoryhmässä.

Asiakaspalvelua edistettiin osallistumalla asiakaskokemusprojektiin, jonka tuloksia hyödynnettiin asiakaspalvelun kehittämisessä. Elintarvikealan toimijoille laadittiin uutta ohjeistusta ja luotiin verkostoja muiden viranomaisten ja mm. tapahtumajärjestäjien kanssa.

2.4. Näytteenotto, projektit ja kansalliset valvontaverkostot

Vuoden 2025 aikana Tampereen elintarvikevalvonnassa jatkui projekti "Taloudellisen hyödyn tavoittelu pakkausmerkintöjä ja maahantuontisäädöksiä kiertämällä". Projektin perusteena on kansalliseen valvontasuunnitelmaan aiempina vuosina sisältynyt painopiste "Petoksellisen toiminnan torjunta viranomaisyhteistyönä". Lisäksi valvonta-alueella tehdyissä tarkastuksissa on ilmennyt enenevässä määrin maahantuontia harjoittavien toimijoiden välinpitämättömyyttä pakkausmerkintöjen ja jäljitettävyyssasiakirjojen asianmukaisuutta kohtaan.



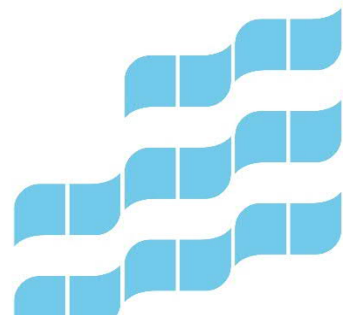
Tampereen elintarvikevalvontaan tehtiin opinnäytetyö (YAMK) tarjoilukohteiden asiakaskokemuksesta sekä opinnäytetyö (AMK) myymälöiden juomatuotteiden pakkausten ja ainesosaluetteloiden lainmukaisuudesta. Sekä projektissa että opinnäytetöissä esille nousseita kehittämis ehdotuksia hyödynnetään jatkossa valvonnassa.

Elintarvike- ja pintapuhtausnäytteitä tutkittiin valvonnan, valtakunnallisten valvontahankkeiden ja ruokamyrkytys epidemioiden yhteydessä. Elintarvikevalvonta osallistui 2025 Ruokaviraston elintarvikkeiden torjunta-ainejäämien ja vierasaineiden valvontaohjelmaan. Näytteenotto toteutettiin Ruokaviraston pyynnön mukaisesti.

Useat elintarvikevalvonnan työntekijät osallistuivat vuonna 2025 aktiivisesti Ruokaviraston vetämien eri valvontaverkostojen toimintaan. Kansallisia verkostoja ovat mm. elintarvikkeiden koostumus ja elintarviketietojen, kontaktimateriaalien, elintarvikeketjun rikollisuuden torjunnan, elintarvikkeiden alkutuotannon ja kasvinsuojeluainejäämien valvontaverkostot. Elintarvikevalvonnan henkilöstö osallistui laajasti valtakunnallisiin ja alueellisiin koulutuksiin.

2.5. Ruokamyrkytys epäilyt ja alueellisen epidemiaselvitystyöryhmän toiminta

Elintarvikelakiin ja terveydensuojelulakiin perustuva Valtioneuvoston asetus elintarvikkeiden ja veden välityksellä leviävien epidemioiden selvittämisestä (Vna 1365/2011) edellyttää, että kunnan elintarvikevalvonta- ja terveydensuojeluviranomaisen tulee yhdessä nimetä epidemioiden selvittämistä varten selvitystyöryhmä.

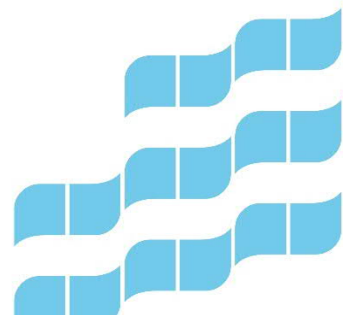


Tampereen alueelliseen epidemiaselvitystyöryhmään kuuluvat ympäristöterveydenhuollon ja Tampereen kaupungin riskienhallinnan edustajien lisäksi terveydenhuollon (Pirhan Infektioyksikkö) ja vesihuollon edustajat.

Epidemiaselvitystyöryhmä vastaa vesi- ja elintarvikevälikkeiden tai sellaiseksi epäiltyjen epidemioiden selvitys- ja hallintatoimenpiteistä. Ilmoitukset epidemiaepäilyistä tulevat pääsääntöisesti vireille ympäristöterveydenhuoltoon tehdyn yhteydenoton kautta. Nimetyn epidemiaselvitystyöryhmän lisäksi on muodostettu laajennettu epidemiaselvitystyöryhmä, jossa on lisäksi terveydenhuollon (tartuntatautien valvonta) ja vesihuollon edustajat kaikista valvontayksikön kunnista: Tampere, Kangasala, Pälkäne, Orivesi, Juupajoki, Valkeakoski, Akaa ja Urjala.

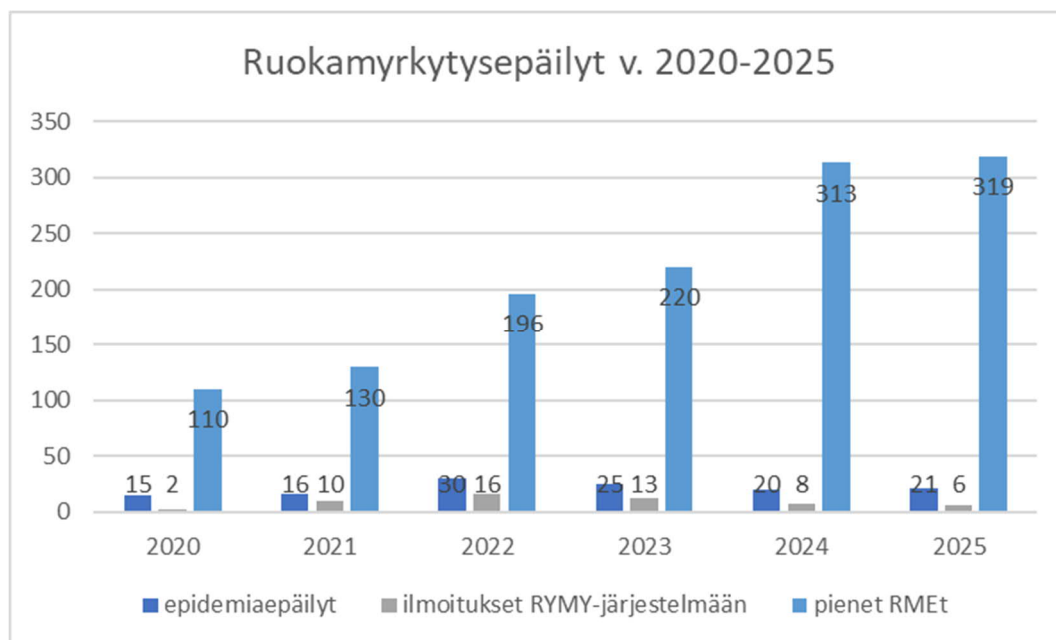
Epäilyilmoitukset elintarvikevälikkeistä epidemioista saapuvat pääosin Ilppa-ilmoitusjärjestelmän kautta. Jos ilmoituksen perusteella epäillään, että kyseessä on poikkeuksellisen vakava taudinkuva, on todettu patogeenilöydöksiä, taudin välittäjänä on saastunut elintarvike tai sairastuneita on yli viisi henkilöä, tehdään epäilyilmoitus ja selvitysraportti sähköisen RYMY-järjestelmän kautta Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL) sekä Ruokavirastoon. Alueellinen vesi- ja elintarvikevälikkeiden epidemioiden selvitystyöryhmä tekee epidemiaselvitykset.

Vuonna 2025 epidemiaepäilyjä selvitettiin yhteensä 21 kpl, joista 6 tehtiin epäilyilmoitus ja selvitys ilmoitus keskusviranomaisten (THL ja Ruokavirasto) RYMY-järjestelmään. Osa selvityksistä liittyi valtakunnallisiin epidemioihin tai muiden valvontayksiköiden kanssa yhteistyössä tehtyihin epidemiaselvityksiin. Selvitykset ja niihin liittyvät tarkastukset ja näytteenotot kohteissa sekä altistuneiden haastattelut teki epidemiaselvitystyöryhmä.



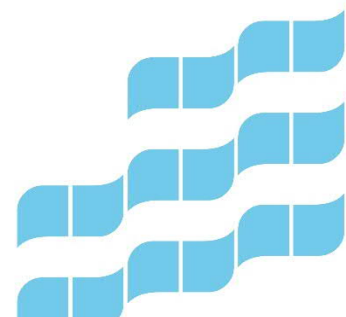
Pienemmistä ruokamyrkytyspäilyistä, joissa oireita sai alle 5 henkilöä, saapui 319 epäilyilmoitusta. Näiden osalta ei käynnistetty työryhmässä epidemiaselvitystä, mutta elintarvikevalvonta teki kuitenkin jokaisesta tapauksesta tilannekartoituksen ja tarvittaessa tarkastuksen kohteeseen. Pienet ruokamyrkytyspäilyt lisääntyivät merkittävästi vuosina 2021-2024. Vuonna 2025 tapausten määrän kasvu näyttää pysähtyneen.

Ruokamyrkytyspäilyt v. 2020-2025.



Epidemiaselvitystyöryhmän kokoukset ja tapahtumat vuonna 2025:

Pirkanmaan ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköiden elintarvike- ja vesivälitteisten epidemioiden selvitystyöryhmät pitivät yhteistyökokouksen Pirkkalassa marraskuussa 2025.



Tampereen elintarvikevälikkeiden epidemioiden selvitystiimi piti säännönmukaiset yhteistyökokoukset Pirkanmaan hyvinvointialueen infektioyksikön kanssa huhti- ja syyskuussa. Tarpeen mukaan pidettiin täydennetyillä kokoonpanoilla yhteyttä sähköpostitse, puhelimitse ja teams-palaverina epidemiaselvitysten yhteydessä.

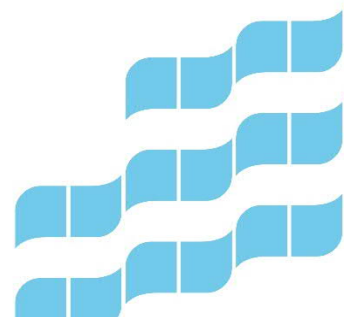
Elintarvikevälikkeiden epidemioiden selvitystiimi oli yhteydessä säännönmukaisesti kuukausittain sekä epidemioiden yhteydessä. Epidemiaselvityksissä konsultoitin Ruokaviraston ja THL:n asiantuntijoita tarpeen mukaan.

2.6. Tupakkalain ja lääkelain mukainen valvonta

Vuonna 2025 käsiteltiin tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntilupia ja -ilmoituksia 336 kpl. Lisäksi käsiteltiin nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupia ja -ilmoituksia 35 kpl.

Tupakkalain mukainen suunnitelmallinen valvonta kohdistui tupakkalain alaisten tuotteiden myynnin ja markkinoinnin valvontaan. Lääkelain mukainen valvonta kohdistui nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin.

Tupakkavalvonnan tarkastusmäärä valvontasuunnitelmassa oli 100 kpl/vuosi. Tupakkalain alaisten tuotteiden myynnin ja markkinoinnin sekä tupakointitilojen tarkastuksia tehtiin 168 kpl ja uusintatarkastuksia 55 kpl. Suunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia tehtiin, mm. yhteydenottojen perusteella, 7 kpl.



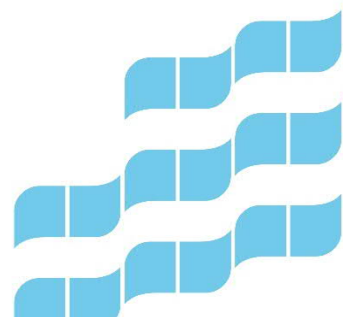
Nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin tarkastusmäärä valvontasuunnitelmassa oli 50 kpl/vuosi. Tarkastuksia tehtiin 94 kpl ja uusintatarkastuksia 15 kpl. Tupakka- ja lääkelain mukaisten kohteiden ja tarkastusten määrät alueittain on esitetty taulukossa 2.

2.7. Valvontamaksut

Elintarvikelain (297/2021) mukaan kunnan on perittävä elintarvikealan toimijalta hyväksymänsä taksan mukainen maksu laitoksen hyväksymisestä ja elintarvikehuoneiston ilmoituksen käsittelystä, kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvästä tarkastuksesta, näytteenotosta ja näytteen tutkimisesta, Euroopan unionin ulkopuolelle eläimistä saatavia elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen valvonnasta siltä osin kuin vienti ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa, sekä elintarvikemääräysten noudattamatta jättämiseen perustuvien toimenpiteiden valvomiseksi tapahtuvasta tarkastuksesta, muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvistä tarkastuksista ja tutkimuksista sellaisena kuin valvonta-asetuksen 625/2017 artikloissa 79, 80 ja 83 säädetään.

Elintarvikelain (297/2021) mukaan kunta perii vuosittain 150 euron suuruisen valvonnan perusmaksun suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan piirissä olevalta valvontakohteelta.

Tupakkalain (549/2016) mukaan peritään maksuja kunnan viranomaisten suoritteista, jotka koskevat lain 44 §:ssä tarkoitetun myyntiluvan myöntämistä; 48 §:ssä tarkoitetun nikotiininesteiden ja savuttomia nikotiinituotteiden myyntiä koskevan ilmoituksen käsittelyä; 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyyntiä koskevan ilmoituksen käsittelyä; ja 91 §:ssä tarkoitettua myyntiluvan vuotuista valvontamaksua.



Lääkelaisissa (395/1987) säädettyjä kunnan viranomaisten suoritteita, joista peritään maksuja, ovat 54 a § – 54 d §:n mukaisen nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan myöntäminen ja 54 a § – 54 d §:n mukaisen nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan valvonnasta perittävä vuotuinen valvontamaksu.

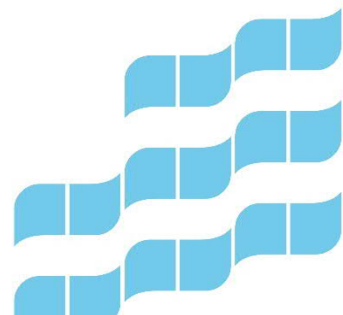
Maksut on määrätty siten, että niiden suuruus vastaa enintään toimenpiteestä aiheutuneita kustannuksia. Taksa ja maksut ovat nähtävissä Tampereen kaupungin ympäristöterveyden nettisivuilla.

Eintarvikehuoneistojen hyväksymisestä ja ilmoitusten käsittelystä, tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntilupien ja ilmoitusten sekä lääkelain mukaisten nikotiinivalmisteiden myyntilupien käsittelystä perittiin yhteensä vuonna 2025 yhteensä 100 320 €. Eintarvikelain mukaisesta valvonnasta perittiin 245 250 €. Eintarvikevalvonnan vuosittaista perusmaksua perittiin suunnitelmallisen valvonnan piirissä olevilta valvontakohteilta 293 850 €. Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan vuosittaisista valvontamaksuista perittiin 290 580 €. Maksutuotot ohjattiin kokonaisuudessaan ympäristöterveydelle.

2.8. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi

2.8.1. Eintarvikevalvonta

Eintarvikevalvonnan valvontasuunnitelmassa vuodelle 2025 oli asetettu tarkastustavoitteeksi 1300 tarkastusta (sisältää suunnitelmalliset sekä uusintatarkastukset). Valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia tehtiin 854 kpl ja epäkohtien korjaamisen valvomiseksi tehtäviä uusintatarkastuksia tehtiin 246 kpl (yhteensä 1100 kpl) eli 85 % valvontayksikölle asetetusta

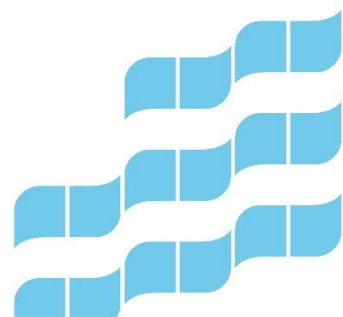


tavoitteesta. Uusintatarkastukset olivat 28 % suunnitelmallisten tarkastusten kokonaismäärästä.

Mikäli tarkastusvelkaa ei oteta huomioon, valtakunnallisen riskinarviointiohjeen mukaisia suunnitelmallisia tarkastuksia tulisi vuodessa tehdä rekisteröityihin elintarvikehuoneistoihin noin 1400 kpl, jotta alueen valvontatarve saataisiin täytettyä. Keskimääräisestä vuosittaisesta valvontatarpeesta näin laskettuna saatiin toteutettua 61 %. Elintarvikevalvonnan resurssit eivät nykyisellään riitä valtakunnallisen riskinarviointiohjeen mukaiseen valvontatarpeeseen.

Painopisteen kohdentaminen tupakkalain mukaiseen suunnitelmalliseen valvontaan laski hieman elintarvikevalvonnan tarkastusten määrää edellisestä vuodesta. Edelleen huonontuneet Oiva-valvontatulokset ja lisääntynyt seurantatarkastustarve ovat heikentäneet tarkastussuunnitelman toteutumista. Seurantatarkastusten osuus on noussut merkittävästi, ollen 28 % vuonna 2025. Seurantatarkastusten osuuden lisääntyminen kaikista tarkastuksista selittyy myös valvonnan kohdentamisella valvontahistorian perusteella sellaisiin kohteisiin, joilla on havaittu olleen aiemminkin puutteita toiminnassaan. Riskinarviointi tältä osin on onnistunut hyvin.

Neuvontaa ja ohjausta annettiin toimijoille tarkastusten sekä yhteydenottojen perusteella. Neuvonnan ja ohjauksen tarve toimijoilla on edelleen kasvanut. Neuvonta ja ohjaus on erittäin tärkeää elintarviketurvallisuutta parantavaa ja haittoja ennaltaehkäisevää työtä. Henkilökunta on motivoitunut antamaan toimijoille neuvontaa ja ohjausta, mutta neuvonta ja ohjaaminen myös kilpailevat työajan käytöstä suunnitelmallisen valvonnan tarkastusten suorittamisen kanssa.



Yksikössä oli joitain pitkiä suunnittelemattomia poissaoloja. Tätä resurssivajetta ei saatu korjattua sijaisjärjestelyin.

2.8.2. Tupakkalain valvonta

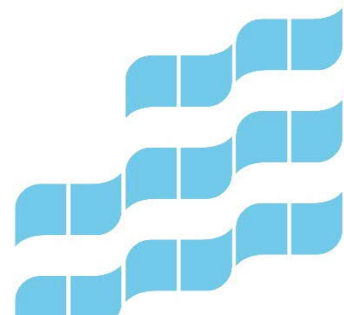
Elintarvikevalvonnan voimavaroista 2 henkilötyövuotta käytettiin tupakkalain alaisten ja nikotiinituotteiden myynnin ja markkinoinnin valvontaan ja lupakäsittelyihin. Tupakan myynnin valvonnan suunnitelluista tarkastuksista toteutui 168 % ja nikotiinivalmisteiden tarkastuksista toteutui 188 %. Valvontaa toteutettiin projektiluonteisesti vuoden 2025 aikana ja erittäin hyvän toteuman vuoksi vuonna 2026 tupakkalain alaisten tuotteiden ja nikotiinituotteiden myynnin ja markkinoinnin valvontaa tehdäänkin vain uusien toimijoiden ja mahdollisten valitusten perusteella.

Uuden tupakkalain voimaantulo elokuussa 2025 lisäsi tarvetta suunnata resursseja tupakkalain mukaisten hakemusten ja ilmoitusten käsittelyyn. Lainmuutoksen vuoksi hakemuksia ja ilmoituksia käsiteltiin vuonna 2025 edellisvuosia enemmän.

Elintarvike- sekä tupakka- ja nikotiinivalvonnan tarkastukset v. 2020-2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Elintarvikevalvonnan tarkastukset	898*	1091*	1120*	1169*	1323*	1144
Tupakkatuotteiden myynnin ja tupakointitilojen valvontatarkastukset	84	135	105	133	117	223
Nikotiinivalmisteiden myynnin valvontatarkastukset		79	58	59	40	94

* sis. hygieenikkojen tarkastukset



2.8.3. Toiminnan kehittäminen

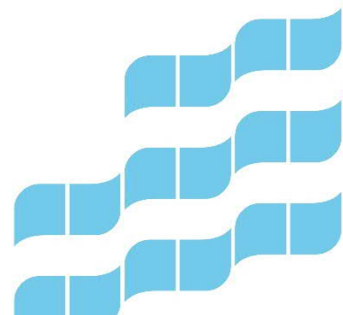
Elintarvikevalvonnalla on käytössä laatujärjestelmä ja laatukäsikirja, joiden liiteaineistoa ja ohjeita päivitetään ja täydennetään tarpeen mukaan. Vuonna 2025 laatutyön kehittämistä on jatkettu suunnitellusti. Elintarvikevalvontaan on perustettu laaturyhmä, joka koordinoitusti kehittää laatujärjestelmää.

Yksikön toiminnassa on tunnistettu kehittämistarpeita valvonnan vaikuttavuuden seurannassa ja arvioinnissa sekä resurssien ja työajan jakaantumisessa ennakoitavissa olevan ja ennakoimattoman valvontatyön kesken. Yksikössä on myös tunnistettu sisäisten auditointien tarpeellisuus laadunohjaukseen ja mittarien kehittäminen toiminnan seurantaan.

Kehittämistoimenpiteitä jatkettiin vuonna 2025 valvonnan vaikuttavuuden ja arvioinnin sekä resurssien arvioinnin ja prosessien sujuvoittamisen osalta. Sisäisiä auditointeja kehitettiin mm. parityöskentelyinä.

2.8.4. Auditoinnit

Ruokavirasto ja AVI kehittävät valvonnan yhdenmukaisuutta tekemällä arviointi- ja ohjauskäyntejä ja ohjaavia tarkastuksia valvontayksiköihin. Tampereen elintarvikevalvontaan ei tehty arviointi- tai ohjauskäyntejä vuonna 2025. Sisäisiä auditointeja tehtiin kaksi vuonna 2025.

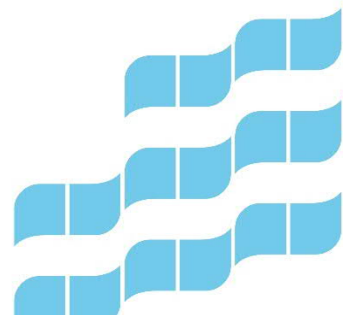


3. ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO

3.1. Eläinlääkintähuollon tehtävät ja voimavarat

Vuonna 2025 voimassa olleen eläinlääkintähuoltolain (765/2009) mukaan kunnan tehtävä (7§) on järjestää

- arkipäivisin virka-aikana saatavilla oleva peruseläinlääkäripalvelu asukkaidensa pitämiä kotieläimiä varten; muita kuin hyötyeläimiä varten tämä palvelu on järjestettävä vain, jos palvelua ei muuten ole saatavilla yhteistoiminta-alueella (11§);
- kiireellistä eläinlääkäripua alueellaan olevia kotieläimiä varten kaikkina vuorokaudenaikoina ja päivystyspalvelu virka-ajan ulkopuolella tarvittavaa eläinlääkäripua varten yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa yhtä tai useampaa seutu- tai maakuntaa vastaavalla päivystysalueella (13§) ; eläimistä saatavien elintarvikkeiden alkutuotannon terveydellinen valvonta ja muu elintarviketurvallisuuden valvonta siten kuin siitä elintarvikelaissa tai sen nojalla säädetään (15§) ; ja
- kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoidon edellytykset siten kuin niistä elintarvikelaissa, eläintautilaissa, eläinten hyvinvointilaissa, eläinten kuljetuslaissa, eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin laissa, sivutuotelaissa sekä eläinten lääkitsemislaissa on kirjattu (2§) ja huomioiden valtakunnallinen ohjelma ja alueellinen suunnitelma (10§).



Tampereen kaupungin eläinlääkintähuollossa oli vuonna 2025 kolme hygieenikkoeläinlääkäriä virkaa, yhdeksän praktikkoeläinlääkäriä virkaa sekä viisi valvontaeläinlääkäriä vakituista ja yksi määräaikainen virka (6 kk).

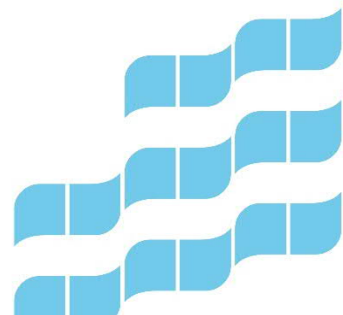
Hygieenikkoeläinlääkärit tekevät eläinperäisten elintarvikkeiden valmistuksen valvontaa pääasiassa hyväksyttyihin elintarvikehuoneistoihin (laitoksiin) ja eläinperäisen alkutuotannon valvontaa sekä elintarvike-epidemioiden selvitystyötä. Hygieenikkoeläinlääkärit tekevät tarvittaessa myös muita Eläinlääkintähuoltolain mukaisia valvontatehtäviä.

Praktikkoeläinlääkärit hoitivat peruseläinlääkäripalvelut sekä hyötyeläinpäivystyksen alueellisesti viidestä toimipisteestä. Tampereen Lielahden toimipisteen praktikkoeläinlääkärit hoitivat Tampereen, Oriveden toimipisteen praktikkoeläinlääkärit Oriveden ja Juupajoen, Kangasalan toimipisteen praktikkoeläinlääkärit Kangasalan ja Pälkäneen, Valkeakosken praktikkoeläinlääkäri Valkeakosken ja osan Akaan alueesta ja Urjalan praktikkoeläinlääkärit hoitivat Urjalan ja osan Akaan alueen eläinten tarvitsemista eläinlääkäripalveluista. Praktikkoeläinlääkärit hoitavat myös tuotantotilojen terveydenhuollon, osan tuotantotilojen tautivalvonnasta sekä osan elävien eläinten tuonti- ja vientivalvonnasta.

Valvontaeläinlääkärit hoitavat eläinten terveyden ja hyvinvoinnin, eläintautien, eläinten tuonnin ja viennin, eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin sekä sivutuotteiden valvontaan liittyviä tehtäviä.

3.2. Hygieenikkoeläinlääkäreiden tekemä elintarvikevalvonta

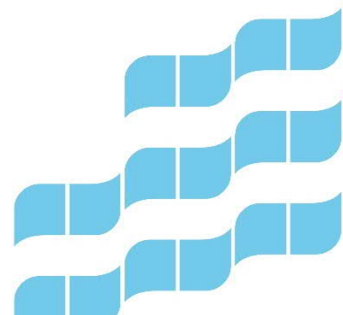
Hyväksyttyihin elintarvikehuoneistoihin tehtiin vuonna 2025 yhteensä 56 suunnitelmallisen valvonnan tarkastusta. Tarkastuksia oli suunniteltu tehtävän 61, eli toteuma oli 92 %. Kolme



näistä viidestä tekemättä jääneestä tarkastuksesta johtui siitä, että toiminta lopetettiin tai keskeytettiin. Uusintatarkastuksia tehtiin näiden lisäksi kaksi kappaletta. Vuonna 2025 ei tullut käsiteltäväksi uusia elintarvikehuoneistojen hyväksymishakemuksia, mutta vuoden 2024 puolella tehdyn hakemuksen käsittely jatkui vuonna 2025. Hyväksymismenettelyyn liittyviä tarkastuskäyntejä tehtiin vuonna 2025 kaksi kappaletta ja hyväksymispäätöksiä yksi. Hygieenikkoeläinlääkäri teki neljä suunnitelmallisen valvonnan tarkastusta rekisteröityyn elintarviketoimintaan liittyen. Näistä kaksi tehtiin rekisteröityihin lahtivajoihin. Tavoite näille (kansalliset toiminnalliset helpotukset) oli kolme kappaletta.

Eläinperäisen alkutuotannon suunnitelmallisia tarkastuksia tehtiin 7 kappaletta, kaikki maidontuotantotiloille. Kyseiselle vuodelle suunniteltuja tarkastuksia oli valvontatietojärjestelmän mukaan laskennallisesti 16,4 ja toteuma tästä oli 43 %. Aiemmilla vuosilta resurssivajeen vuoksi tekemättä jääneet tarkastukset huomioituna tavoite oli kuitenkin 25 tarkastusta, josta toteuma oli 28 %. Osa tarkastuksista jäi tekemättä, koska toiminta oli loppunut. Maidontuotantotiloille tehtiin suunnitelmallisten tarkastusten lisäksi 3 uusintatarkastusta. Muita eläinperäisen alkutuotannon tarkastuksia ei ole ehditty tehdä vuonna 2025. Valvonta-alueella on valvontatietojärjestelmän mukaan 65 munantuottajaa, 25 kalastajaa ja yksi vesiviljelijä ja kohteita tulisi valvoa toiminnan laadusta ja laajuudesta riippuen 3–6 vuoden välein. Munantuottajien lukumäärästä ei kuitenkaan saada eroteltua kananmunien tuottajia muiden linnunmunien tuottajista, eikä pienimuotoista toimintaa tavanomaisesta, joten lukumäärään sisältyy myös pienimuotoista muiden linnunmunien tuotantoa, jota valvotaan vain tarvittaessa. Vuoden 2025 valvontasuunnitelmaan tavoitteeksi on kirjattu yhteensä 49 tarkastusta eläinperäisen alkutuotannon kohteisiin.

Merkittävä osa hygieenikkoeläinlääkäreiden työajasta kuluu asiakkaiden ohjaukseen ja neuvontaan. Valvontatietojärjestelmästä (kirjatut yhteydenotot) käy ilmi vain osa annetusta



ohjauksesta ja neuvonnasta. Ohjaus ja neuvonta on nähty erittäin tärkeäksi elintarviketurvallisuutta parantavaksi ja haittoja ennaltaehkäiseväksi työksi. Henkilökunta on motivoitunut antamaan toimijoille neuvontaa ja ohjausta, mutta näihin käytettävä aika kilpailee työajan käytöstä suunnitelmallisen valvonnan tarkastusten suorittamisen kanssa. Ohjausta ja neuvontaa annetaan tarpeen mukaan myös muille valvontaviranomaisille ja sidosryhmille.

Yhteistyökokouksia laitostoimijoiden kanssa on pidetty neljä kappaletta.

Merkittävä osa henkilöresursseista kuluu epidemiaselvitystyöhön, jota on tarkemmin selvitetty elintarvikevalvonnan osiossa, sekä valmius- ja varautumistyöhön eri sidosryhmien kanssa.

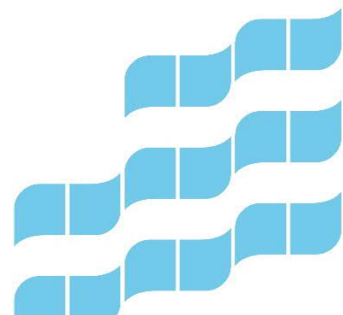
Hygieenikkoeläinlääkärit ovat tehneet vuonna 2025 yhden tutkintapyyynnön poliisille ja yhden viranomaisaloitteen verottajalle.

3.3. Eläinlääkäripalvelut

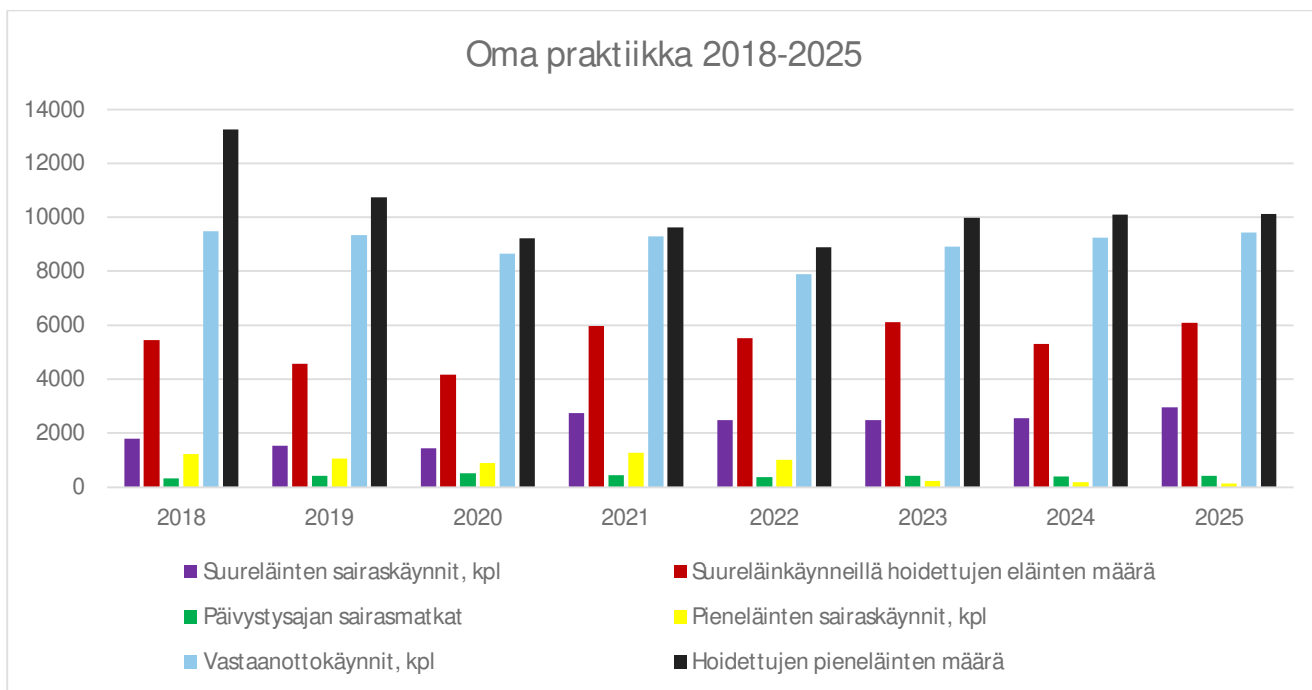
Tampereen ympäristöterveyden praktikkoeläinlääkäreiden toimesta tehtiin suurelainten sairaskäyntejä vuonna 2025 yhteensä 2965 kappaletta, joilla hoidettiin 6 096 eläintä

Pienelainten sairaskäyntejä oli 128 kappaletta ja vastaanottokäyntejä oli 9432 kappaletta, joilla hoidettiin yhteensä 10 128 eläintä.

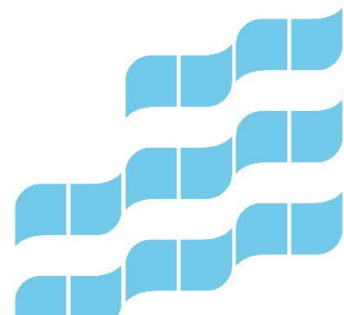
Päivystys suurten eläinten eläinlääkäripalvelujen osalta hoidettiin itse oman alueen sisällä niin että vuorotellen yksi alueen eläinlääkäreistä päivysti. Päivystysaikana tehtiin 426 sairasmatkaa, joilla hoidettiin 473 eläintä.



OMA PRAKTIIKKA	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Suureläinten sairaskäynnit, kpl	1789	1522	1439	2749	2480	2480	2553	2965
Suurelääinkäynneillä hoidettujen eläinten määrä	5449	4581	4160	5958	5526	6107	5294	6096
Päivystysajan sairasmatkat	328	415	514	440	378	421	397	426
Pieneläinten sairaskäynnit, kpl	1213	1050	890	1266	1000	227	180	128
Vastaanottokäynnit, kpl	9474	9346	8656	9290	7900	8901	9250	9432
Hoidettujen pieneläinlääntien määrä	13 256	10 748	9214	9633	8895	9985	10 101	10 128



Pirtevan kanssa oli edelleen voimassa kiiretilanteessa mahdollisuus avunpyyntöön, tällaisia tilanteita ei vuoden aikana tullut. Alueilla on yhdenmukainen subventiokäytäntö.



Pieneläinten päivystysaikainen (arkisin klo 15–08, viikonloppuisin ja arkipyhinä) hoito järjestettiin yksityisen eläinlääkäriasemaketjun Evidensia Oy:n (Evidensia Eläinsairaala Veter, Tampere) kanssa koko päivystysaluetta koskien.

Vuonna 2025 Evidensia Oy:n vastaanotolla kävi päivystysaikana 3964 lemmikkipotilasta.

Pieneläinpäivystys	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Potilasmäärät	2 438	2 808	3 547	3 657	3 620	4 323	4 115	3964

Käytössä on koko päivystysalueella keskitetty puhelinjärjestelmä, jossa suur- ja pieneläinpuheluille on eri numerot. Suur-/hyötyeläinpuhelut ohjautuvat päivystäville eläinlääkäreille ja pieneläinpuheluiden osalta päivystävälle klinikalle.

Puheluiden hinta on ppm.

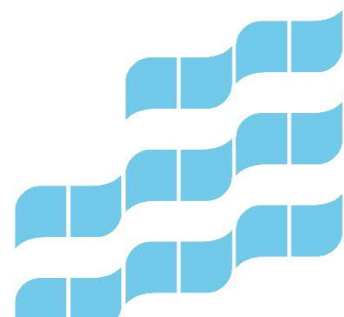
3.4. Klinikkatulot

Eläinlääkäreiden vastaanotto-, klinikka- ja laitemaksutulot olivat koko alueelta 30 335 euroa.

Vuosi	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Klinikkatulot	45 870	48 171	45 976	41 740	46 056	36 347	34 024	30 335

3.5. Eläinsuojelu

Tampereen alueen valvontaeläinlääkärit ottivat vastaan epäilyilmoituksia/ toimenpidepyyntöjä eläinsuojelulain vastaisesta eläinten kohtelusta 833 kappaletta.

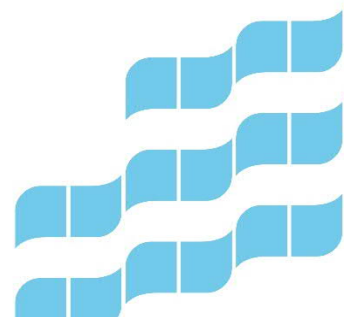


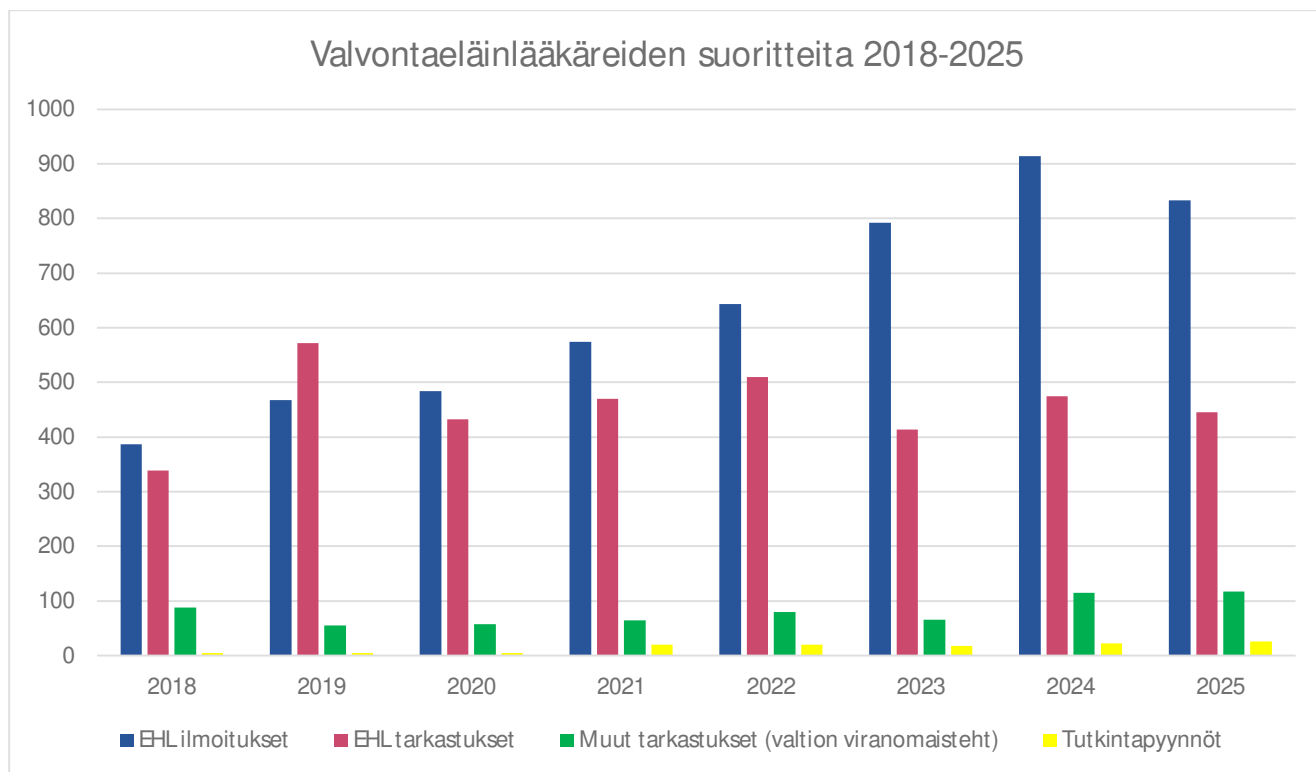
Vuosi	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ilmoitusten määrä	386	467	484	574	643	792	914	833

Valvontaeläinlääkärit tekivät 445 kappaletta eläinsuojelutarkastuskäyntejä.

Eläinsuojelutarkastusten perusteella annettiin eläinten hyvinvointilain 693/2023 76 §:n mukaisia neuvoja 89 tapauksessa. Eläinten hyvinvointilain 693/2023 92 §:n mukaisia kehotuksia annettiin 26 tapauksessa. Eläinten hyvinvointilain 693/2023 93 §:n mukaisia määräyksiä ja 95 § kieltoja annettiin 55 tapauksessa. Eläinten hyvinvointilain 693/2023 97 §:n ja 98 §:n mukaisiin kiiretoimiin ryhdyttiin 18 tapauksessa. Poliisille tehtiin tutkintapyyntö 26 tapauksesta.

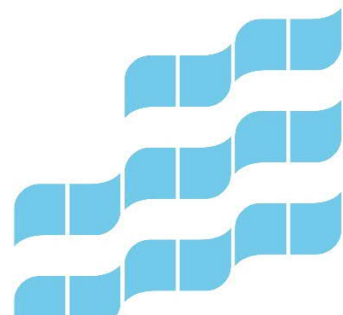
Vuosi	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Eläinten hyvinvointilain (EHL, 693/2023) 78 §:n mukaiset eläinsuojelutarkastuskäynnit	338	572	432	470	510	414	475	445
EHL 76 §:n mukaisia neuvoja	84	100	83	102	88	82	134	89
EHL 92 §:n mukaisia kehotuksia							42	26
EHL 93 §:n ja 95 §:n mukaisia määräyksiä ja kielloja	34	29	23	57	37	55	74	55
EHL 97 §:n ja 98 §:n mukaisia kiiretoimenpiteitä	6	13	4	11	11	18	17	18
Tutkintapyyntöt eläinsuojelutapauksissa	4	4	4	20	20	17	22	26





3.6. Muut valtion määräämät viranomaistehtävät

Sivutuotelaitostarkastuksia, salmonellavalvontakäyntejä, vierasainevalvontaohjelmiin liittyviä näytteenottoja, eläintautinäytteenottoja, eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin tarkastuksia, sekä elävien eläinten tuontiin ja vientiin liittyviä tarkastuksia tehtiin vuoden aikana 110 kappaletta. Näistä tarkastuksista 41 oli eläinten tuontivalvontaa, jota ei ole aiemmin pystytty rutiininomaisesti tekemään. Laittomasti tuotuihin eläimiin liittyviä tarkastuksia tehtiin 8 kappaletta.



Vuosi	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Muut valtion viranomastehtävät	68	46	43	51	53	43	64	110
Eläinten laittomien tuontien tarkastukset	20	9	14	13	27	22	14	8

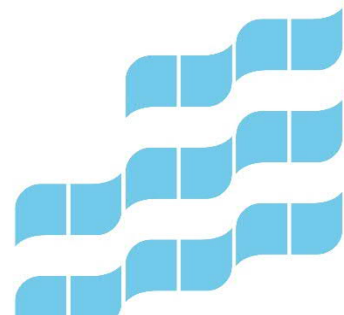
Sivutuotelaitosten tai haaskapaikkojen tarkastuksia ei tehty vuonna 2025. Sivutuotelaitoksia valvotaan Aluehallintoviraston valvontasuunnitelman mukaisesti. Vuodelle 2025 suunniteltuja tarkastuksia oli kolme kappaletta, mutta näistä toimijoista jokainen oli lopettanut toimintansa. Sivutuotteiden käsittelyyn, keräilyyn ja hävittämiseen liittyviä tarkastuskäyntejä tehtiin epäilyyn perustuen neljä kappaletta (laiton hautaaminen).

Uusia sivutuotelaitoksia ei rekisteröity tai hyväksytty vuonna 2025. Yksi uusi haaskapaikka rekisteröitiin. Sivutuotteiden tuontiin liittyviä asiakirjatarkastuksia ja niiden follow up -todistusten kirjauksia Traces-järjestelmään tehtiin kaksi kappaletta.

Ruokaviraston näytteenottopyyntöjen perusteella otettiin vuonna 2025 yksi eläinlääkejäämien valvontaohjelman mukainen maitonäyte maidontuotantotilalta ja kaksi hunajanäytettä hunajantuottajilta sekä kaksi elintarvikkeiden vierasaineiden valvontaohjelman mukaista maitonäytettä maidontuotantotiloilta. Aluehallintoviraston määräyksestä tehtiin vuonna 2025 yksi vierasaineselvitys sekä lääkekirjanpidon ja lääkkeiden käytön tarkastus maidontuotantotilalla (antibioottivahinko).

3.7. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi

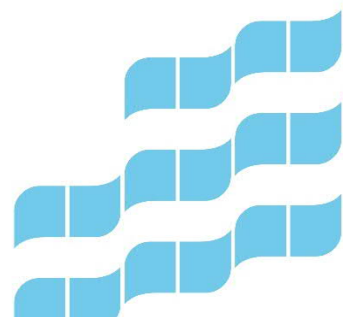
Valvontasuunnitelman mukainen toiminta saatiin toteutettua valvontasuunnitelmaan ja edeltävään vuoteen verrattuna hyvin.



Hygieenikkoeläinlääkärien osalta vuoden 2023 lopulla saatiin kolmas hygieenikkoeläinlääkärin virka ja vaikka vuonna 2025 käytettävissä olevaa henkilöresurssia vähensivät pitkät poissaolot ja osa-aikaisuudet, on hyväksyttyjen elintarvikehuoneistojen suunnitelmallista valvontaa saatua tehtyä vuosien 2024 ja 2025 aikana huomattavasti edeltäviä vuosia paremmin. Vuonna 2025 saatiin 92 % hyväksyttyjen elintarvikehuoneistojen suunnitelmallisista tarkastuksista tehtyä, kun vastaava luku vuonna 2023 oli 58 %. Vastaanotettujen hyväksymishakemusten ja tehtyjen hyväksymistarkastusten ja päätösten määrä laski edellisestä vuodesta. Hakemusten määrä vaihtelee vuosittain sen mukaan, kuinka paljon alueen toimijat tekevät toimintaansa olennaisia muutoksia tai aloittavat uusia toimintoja. Hyväksymisprosessi vaatii tyypillisesti runsaasti valvojan työaikaa ja sisältää merkittävän määrän toimijan ohjeistusta ja neuvontaa.

Eläinperäisen alkutuotannon tarkastuksia maidontuotantotiloille saatiin tehtyä määrällisesti edellistä vuotta vähemmän ja myös toteumaprosentti jäi alhaisemmaksi. Maidontuotantotiloja on kuitenkin myös lopettanut, joten valvontakohteiden määrä on vähentynyt aiemmista vuosista. Vuonna 2025 tehtiin 7 tarkastusta ja toteuma oli 28 %, kun vuonna 2024 luvut olivat vastaavasti 18 tarkastusta ja toteuma 40 %.

Muun eläinperäisen alkutuotannon suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksia ei ole ehditty tekemään kumpanakaan vuonna. Rekisteröityjä lahtivajoja (Kansalliset toiminnalliset helpotukset, lihan käsittely) tarkastettiin kuitenkin vuoden 2025 aikana 2 kappaletta, kun niitä aiempina vuosina ei ole ehditty tarkastamaan lainkaan. Tavoitteena vuonna 2025 oli kolme suunnitelmallisen valvonnan tarkastusta. Haasteellista valvonalle on se, että sekä eläinperäisen alkutuotannon että lahtivajojen osalta ovat valvontatietojärjestelmästä saatavat tiedot ristiriitaisia ja päivittämättömiä.



Praktikkoeläinlääkäreiden osalta sairasmatkat ja asiakasmäärät olivat hieman aiempia vuosia suuremmat mutta resurssit ovat olleet riittävät.

Valvontaeläinlääkärien henkilöstöresurssia täydentämään vuodelle 2025 saatiin yksi määräaikainen, ylimääräinen valvontaeläinlääkäri tammikuun alusta kesäkuun loppuun asti eläintautien ja eläinten tuonnin ja viennin valvontaan.

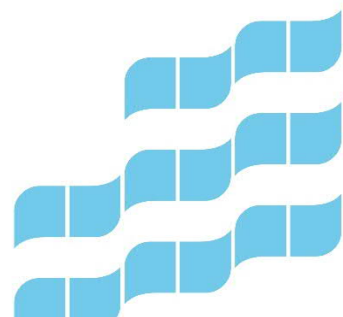
Viiden vakituisen viran ja määräaikaisen valvontaeläinlääkärin avulla pystyttiin vastaamaan vuoden 2025 kasvaneeseen työmäärään hyvin. Valtakunnallisten eläinlääkintähuollon hallinnon muutosten, ja uusien lakisääteisten työtehtävien myötä työmäärä vaikuttaa kasvavan toistaiseksi.

Vuoden 2025 osalta eläinsuojeluilmoitusten määrän kasvu pysähtyi edeltävään vuoteen 2024 verrattuna.

Vuoden 2025 osalta lintuinfluenssa ei työllistänyt merkittävässä määrin eläinlääkäreitä lukuun ottamatta otantaan perustuvaa, vuosittaista valvontaa. Vuonna 2025 lintuinfluenssaseurantaa tehtiin kahdella siipikarjatilalla (heinäsorsat, fasaanit ja kanat).

Valtaosa valvontaeläinlääkäreiden resurssista kohdistui edelleen kiireellisiin, epäilyyn perustuviin eläinten terveyden ja hyvinvoinnin tarkastuksiin. Suunnitelmallisia eläinsuojelutarkastuksia, jotka kohdistuvat ammattimaisiin tai muutoin laajamittaisesti eläimiä pitäviin toimijoihin, tehtiin vuonna 2025 19 kappaletta.

Liite 3. Eläinlääkintäraportti; sairasmatkat, hoidetut eläimet ja subventiot kuntakohtaisesti



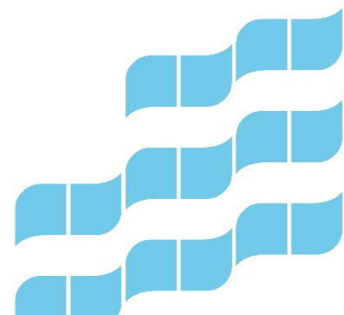
4. TERVEYDENSUOJELU

4.1. Terveystensuojelun tehtävät ja voimavarat

Terveystensuojelun toiminnan tavoitteena on ylläpitää ja edistää väestön ja yksilön terveyttä sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka saattavat aiheuttaa terveyshaittaa.

Terveystensuojelun toimialaan kuuluvat terveydensuojelulain mukaiset tehtävät kuten asumisterveysasiat, talousveden ja uimavesien laadun valvonta, oppilaitosten, päiväkotien, sosiaalialan laitosten, kauneudenhoitoalan toimintojen, majoitustilojen, liikuntatilojen sekä eräiden muiden tilojen valvonta. Terveystensuojelussa arvioidaan myös maankäytön, kaavoituksen ja ympäristöluvanvaraisten toimintojen terveysvaikutuksia osallistumalla neuvotteluihin viranomaisten ja yhteistyötahojen kanssa sekä antamalla lausuntoja. Lisäksi tehtäviin kuului tupakkalain mukaisten asuntoyhteisöjen tupakointikieltihakemusten käsittely sekä tupakointikieltorajoitusten valvonta oppilaitoksissa, päiväkodeissa ja yleisillä uimarannoilla.

Terveystensuojelussa on virkoja 15; terveydensuojelun esihenkilö ja 14 terveydensuojelutarkastajaa. Terveystensuojelussa oli vuonna 2025 kaksi osa-aikaista työaikaa tehnyttä viranhaltijaa. Lisäksi yksi virka oli täyttämättä n. 5 kk. Vuonna 2025 terveydensuojelussa oli lisäksi 1 korkeakouluharjoittelija (4 kk).



4.2. Terveystensuojelulain mukainen valvonta

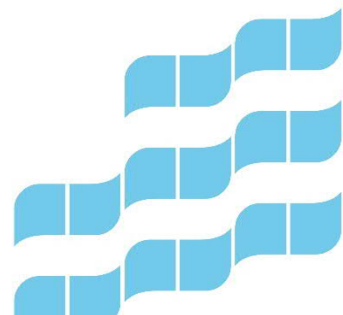
4.2.1. Ilmoitusten käsittely

Terveystensuojelulain 13 §:n mukaisesta toiminnasta on tehtävä kirjallinen ilmoitus terveystensuojeluviranomaiselle viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista tai olennaista muuttamista. Terveystensuojelulain mukaisia käyttöönottoilmoituksia ja hakemuksia otettiin vastaan 123 kappaletta.

4.2.2. Toteutuneet tarkastukset

Terveystensuojelussa tehtiin valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia säännöllisen valvonnan piirissä oleviin valvontakohteisiin sekä tarkastuksia asuntoihin terveyshaittaepäilyjen selvittämiseksi.

Ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisesta valvontatietojärjestelmästä (VATI) saatu terveystensuojelun tarkastustavoite vuodelle 2025 oli 398 suunnitelmallisen valvonnan tarkastusta ja järjestelmästä saatu toteuma vuodelle 2025 oli 404 suunnitelmallista tarkastusta. Asunnontarkastuksia tehtiin 126 kpl. Yhteensä kaikkia tarkastuksia tehtiin terveystensuojelussa 549 kpl. Tarkastuksista suunnitelmallisia asiakirjatarkastuksia oli 9 kpl ja suunnitelman ulkopuolisia asiakirjatarkastuksia 8 kpl. Suunniteltujen tarkastusten toteuma ylitti hieman suunnitelmassa asetetun tavoitteen. Suunnitelmalliseen valvontaan lasketaan kuuluvaksi myös uusinta- ja aloitustarkastukset.



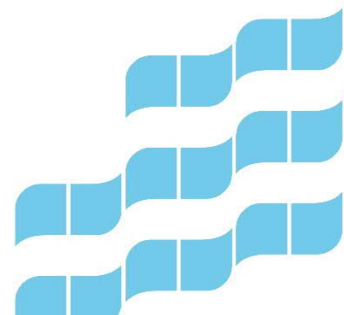
	Asunnon tarkastukset	Suunnitelmallisen valvonnan tarkastukset
Akaa	4	24
Juupajoki	-	16
Kangasala	6	41
Orivesi	1	32
Pälkäne	3	25
Tampere	108	236
Urjala	-	10
Valkeakoski	4	20
Yhteensä	126	404

4.2.3. Talous- ja uimavesivalvonta

Talousvesivalvonnassa tehtiin normaaleja suunnitelmallisia tarkastuksia ja valvonnassa panostettiin vesilaitosten riskinarviointien ja valvontatutkimusohjelmien päivittämiseen. Talousveden laatua seurattiin valvontatutkimusohjelmien ja näytteenottosuunnitelmien mukaisesti. Näytteenottotapahtumien lukumäärä oli 287 kpl. Hämeenlinnan vesi (HS-vesi) toimittaa vettä Akaaseen ja Urjalaan. Vati -tietojärjestelmä ei raportoi HS-veden valvontatoimenpiteitä Tampereen valvontayksikön tietoihin.

Terveysuojelu valvonta-alueella on yhteensä 75 uimarantaa, joita valvotaan säännöllisesti. Suunnitelmallisia tarkastuksia tehtiin uimarannoille 45 kpl. Valvonta-alueen uimarannoilta otettiin kesällä 294 uimarantavesinäytettä.

Terveysuojelun valvonnassa on 29 yleistä allastilaa. Suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksia allastiloihin tehtiin 16 kpl. Suunnitelmallisia allasvesinäytteitä otettiin vuoden



aikana 520 kpl. Allastilojen tarkastusten yhteydessä tehtiin soveltuvin osin myös hygienian seuranta pintapuhtausnäytteiden avulla.

4.2.4. Terveysturvallisuuden mukaisesti valvottavat tilat

Päiväkotien ja koulujen valvonta toteutui hyvin. Kouluja ja oppilaitoksia tarkastettiin 98 kpl. Lasten päiväkoteihin ja vastaaviin toimintoihin tehtiin 50 tarkastusta. Terveysturvallisuus osallistui aktiivisesti kohdekohtaisten sisäilmatyöryhmien työskentelyyn. Lisäksi oppilaitosvalvonnassa selvitettiin valvonnan piiriin kuuluvia kohteita, jotka eivät ole aiemmin olleet viranomaisen tiedossa.

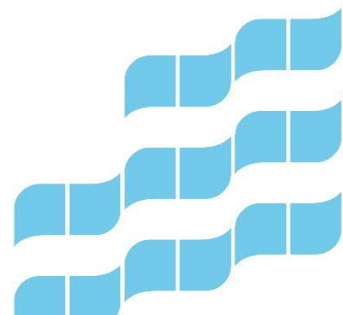
Sosiaalialan laitoksien tarkastuksia tehtiin vuonna 2025 suunniteltua vähemmän. Sosiaalialan laitosten valvonnassa oli resurssivajasta rekrytointiprosessista johtuen.

Liikuntatilojen valvontaa pystyttiin suorittamaan suunniteltua enemmän. Kohdetyyppissä on ollut aiemmilta vuosilta jäänyttä ”tarkastusvelkaa”.

Kauneudenhoitoalan valvontakohteiden osalta valvonta jäi hieman tavoitteesta. Alalla on paljon pieniä yrityksiä, joissa tapahtuu paljon muutoksia (toimija tai toimipiste vaihtuu).

Majoitustilojen tarkastuksia tehtiin suunniteltua vähemmän. Valvontakohteiden lukumäärä on vähentynyt, joten myös valvontatarve oli suunniteltua vähäisempi.

Yleisten saunojen valvontaa tehtiin hieman suunniteltua vähemmän. Yleisten saunojen valvontaa tehtiin edellisvuonna suunniteltua enemmän Helsingin kanssa yhteistyössä tehdyn sauna -projektin vuoksi. Tämä vähensi valvontatarvetta vuodelta 2025.

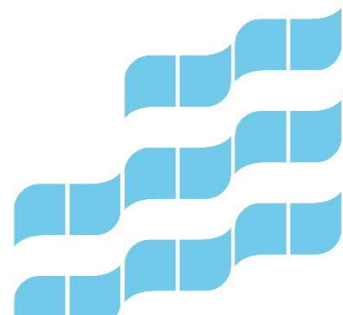


4.3. Muut valvontatehtävät ja painopistealueet

4.3.1. Terveyshaittaepäilyjen selvittäminen, asunnontarkastukset

Suurimman tehtäväkokonaisuuden ei-suunnitelmallisen valvonnan puolella muodostaa edelleen asumisterveyteen liittyvien terveyshaittaepäilyjen hoitaminen. Terveyshaittaepäilyt ja niiden johdosta tehtävät asunnontarkastukset liittyivät sisäilman laatuun, mikrobi- ja kosteusvaurioihin, savun leviämiseen, meluhaittoihin, tupakansavuhaittoihin, asuntojen likaisuuteen tai huonokuntoisuuteen, ilmanvaihdon puutteellisuuteen, lämpötiloihin ja hajuihin. Kaikissa tapauksissa ei tehdä tarkastuskäyntiä, vaan asiakkaita ohjataan ja neuvotaan sekä ollaan yhteydessä isännöitsijään tarvittavien toimenpiteiden tekemisestä. Kiinteistön omistajalle ja asukkaalle suunnattua ohjausta ja neuvontaa pidetään ensisijaisena toimenpiteenä. Terveyshaittaepäilyjä voidaan selvittää myös ulkopuolisten asiantuntijoiden tekemien tutkimusten ja selvitysten perusteella, mutta terveyshaitan toteaminen vaatii tarkastuksen kohteessa.

Asunnontarkastuksia tehtiin vuonna 2025 terveyshaittaepäilyjen perusteella 126 kpl. Osa tarkastuksista tehtiin parityöskentelynä, koska olosuhteiden havainnointi saattaa vaatia kahden henkilön läsnäoloa (esim. hajuhavainnointi). Parityöskentelyä tehtiin myös perehdytykseen ja työturvallisuuteen liittyen. Asumisterveystepaukset ovat usein pitkäkestoisia ja vaikeita ja niihin liittyy erittäin runsaasti yhteydenottoja. Asunnontarkastuksen jälkeen kohteet jäävät seurantaan ja vaativat jälkivalvontaa. Asumisterveyden päivystyspuhelimeen tuli noin 540 puhelua vuonna 2025. Asiakaskäyntejä toimistolla on hyvin harvoin (alle 10/vuosi). Sähköposteja tulee pääsääntöisesti n. 200 kpl/kuukausi, vuonna 2025 tuli 2500 sähköpostia. Vuonna 2025 käsiteltiin muutamia poikkeuksellisen työllistäviä tapauksia.



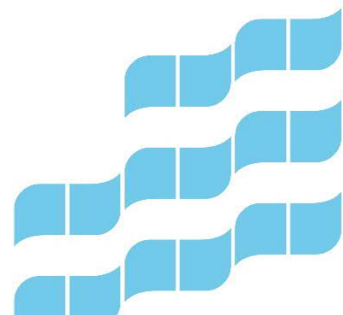
Asumisterveydestä osallistutaan Tampereella poikkeuslupien käsittelyyn sekä asemakaavojen elinympäristöön kohdistuvien terveysvaikutusten arviointiin.

Asumisterveyden tavoitteena on antaa ohjausta ja neuvontaa sekä asukkaille että asuntoyhteisöille. Tavoitteena on palvella asiakkaita kohtuullisessa ajassa, huolehtia jälkivalvonnasta ja osallistua myös terveyshaittojen ennaltaehkäisyyn monipuolisesti. Asumisterveyden tarkastajista kolmella on rakennusterveysasiantuntijan pätevyys.

4.3.2. Painopisteet: Talousvesivalvonnan uudet sisällöt, osaaminen ja paikalliset tarpeet viranomaisvalvonnassa sekä valmius ja varautuminen terveydensuojelussa

Terveydensuojelun painopisteenä meneillään olevalla ohjelmakaudella on talousvesivalvonnan uudet sisällöt, osaaminen ja paikalliset tarpeet viranomaisvalvonnassa sekä valmius ja varautuminen terveydensuojelussa. Lisäksi ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman mukaisia tavoitteita ovat tietoperusteinen valvonta, osaaminen ja varautuminen.

Talousvesivalvonnan uusien sisältöjen osalta vuonna 2025 panostettiin talousvettä toimittavien laitosten riskienhallintasuunnitelmien päivittämiseen. Useilla valvonta-alueen talousvettä toimittavilla laitoksilla päivitettiin riskienhallintasuunnitelmia ja terveydensuojelun valvontahenkilöstö osallistui aktiivisesti laitosten riskienarviointityöhön. Ensisijaisten tilojen vesilaitteistojen riskienhallinnan osalta on tarkistettu, että valvontakohteet on kirjattu viranomaisen valvontatietojärjestelmään. Lisäksi toimijoille on annettu asiassa ohjausta ja neuvontaa osana muuta valvontaa. Alueellista yhteistyötä talousvesivalvonnassa tehtiin vuonna 2025 Pirkanmaan alueen terveydensuojeluviranomaisten kesken.



Osaaminen ja paikalliset tarpeet viranomaisvalvonnassa painopisteen osalta koulutuksissa keskityttiin vuonna 2025 henkilöstön osaamisen ylläpitoon yleisillä koulutuksilla. Lisäksi vahvistettiin yksikön osaamista erityisesti varautumiseen liittyvillä koulutuksella. Tutkimuskaluston osalta huolehdittiin mittareiden asianmukaisesta kalibroinnista.

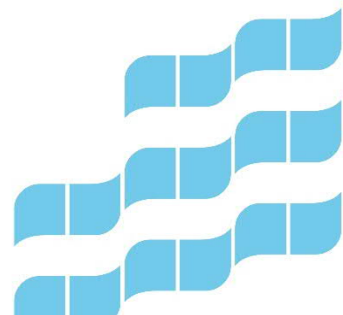
Valmius ja varautuminen painopisteen osalta vuonna 2025 panostettiin harjoitteluun ja suunnitelmien päivittämiseen. Terveysturvallisuus osallistui valtakunnalliseen ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköille suunnattuun harjoitukseen sekä talousvettä toimittavien laitosten omiin harjoituksiin. Lisäksi osallistuttiin aktiivisesti olemassa olevien viranomaisyhteistyöryhmien toimintaan.

Tietoperusteisen valvonnan teemaan liittyen vuonna 2025 panostettiin siihen, että valvontakohteiden tiedot ovat tietojärjestelmässä oikein.

4.3.3. Asuntoyhteisöjen tupakointikiellot

Asuntoyhteisöjen tupakointikieltihakemuksista tehtiin 21 päätöstä vuonna 2025. Tupakointikielto määrättiin kaikissa tapauksissa hakemuksen mukaisesti.

Asuntoyhteisöille annettujen tupakointikieltojen rikkomisesta on tullut ilmoituksia, joiden johdosta on tehty myös tarkastuksia. Tavanomaisesti näissä tilanteissa riittää ohjeistus ja neuvonta.



4.4. Terveystensuojelun tulot

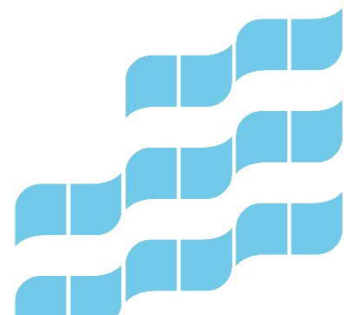
Kunnan on perittävä toiminnanharjoittajalta terveystensuojelulain mukaisista käsittelimistään ilmoituksista ja hakemuksista, valvontasuunnitelmaan sisältyvistä tarkastuksista, näytteenotosta ja tutkimuksista sekä 13 §:n nojalla myöntämistään todistuksista hyväksymänsä taksan mukainen maksu. Maksut on määrätty siten, että niiden suuruus vastaa enintään toimenpiteestä aiheutuneita kustannuksia.

Terveystensuojelussa perittiin vuonna 2025 maksuja suunnitelmallisesta valvonnasta sekä hakemusten ja ilmoitusten käsittelystä 222 075 €. Valvonnan vuosimaksuja perittiin 97 950 €. Asuntoyhteisöjen tupakointikieltihakemusten käsittelystä perittiin 20 800 €. Maksutuotot ohjattiin kokonaisuudessaan ympäristöterveydelle.

4.5. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi

Terveystensuojelun suunnitelmallinen valvonta perustuu tarkastuksiin, joiden lisäksi tehdään paljon ohjausta, neuvontaa ja terveysvaikutusten arviointia erilaisissa yhteyksissä. Valvontasuunnitelman tavoitteena on tehdä paikallisesti vaikuttavaa työtä.

Valvontasuunnitelmassa oli tavoitteena tehdä 398 terveystensuojelulain mukaista suunnitelmallista tarkastusta vuonna 2025. Valvontatietojärjestelmästä saadun raportin mukaan toteutunut suunniteltujen tarkastusten määrä oli 404 tarkastusta. Tarkastusten toteumaprosentti oli siten 101 %.

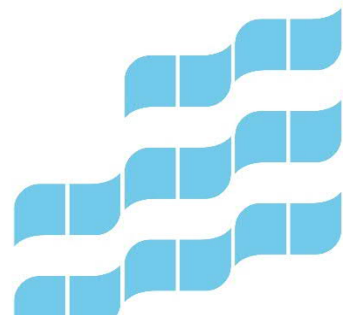


Terveyshaittaepäilyt, asumisterveysasiat, sisäilmaongelmat kouluissa ja päiväkodeissa, sisäilmatyöryhmissä toimiminen, vesien laatua koskevat epäilyt ja muut akuutit asiat käsiteltiin ensisijaisesti.

Asunnontarkastusten osuus kaikista tarkastuksista oli noin 23 % (vuonna 2024 noin 24 %). Asumisterveystehtävät ja sisäilmaongelmien käsittely on priorisoitu erittäin tärkeiksi. Sisäilmatyöryhmätyöskentely ja kiinteistöissä tehtyihin selvityksiin ja tutkimuksiin perehtyminen ja terveyshaittojen arviointi ovat edelleen lisääntyneet.

Suunnitelmallista valvontaa tehtiin kaikissa kunnissa. Tarkastusten jakautuminen kuntiin oli linjassa asukasmäärän kanssa. Talousveden turvallisuus, sekä koulujen, oppilaitosten ja päiväkotien valvonta on pystytty toteuttamaan hyvin valvonta-alueella.

Terveydensuojelun huomioiminen suunnittelussa ja päätöksenteossa (kaavoitus, ympäristöluvat, merkittävät hankkeet jne.) on osa terveydensuojelun tekemää terveyshaittoja ennaltaehkäisevää työtä. Tätä työtä on viime vuosina suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti lisätty mm. sidosryhmäyhteistyöllä ja lausuntomenettelyllä. Laajat hankkeet ja niihin kuuluviin aineistoihin perehtyminen ja terveyshaittojen arviointi vaativat suurta työpanosta ja monipuolista osaamista. Osaamista terveysvaikutusten arvioinnissa on lisätty osallistumalla koulutuksiin.

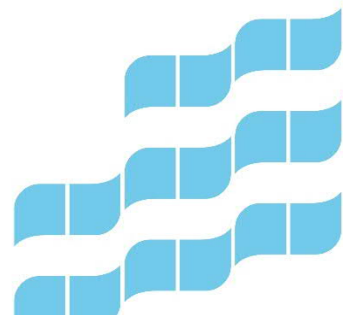


Taulukko 4.5. Yhteenveto terveydensuojelun toiminnasta vuosina 2021–2025

Tehtävä	2021	2022	2023	2024	2025
Suunnitellut tarkastukset	426	399	366	426	404
Asunnon tarkastukset	150	131	96	134	126
Muut tarkastukset	29	19	19	8	19
Tartuntatautilain mukaiset tarkastukset	256	106	-	-	-
Tarkastusten määrä yhteensä	861	655	481	568	549
Muut tehtävät					
Suunniteltu näytteenotto	1201	1330	1214	1207	1135
Neuvottelut ja työryhmät (mm. sisäilmatyöryhmät)	255	143	128	150	140
Yhteydenotot, kyselyt, neuvonta, selvitykset, valitukset	960***	698***	518***	460***	423***
Lausunnot	213*	182*	190*	220*	193*
Käsiteltyjen ilmoitusten lukumäärä	150	120	126	129	121
Päätökset	28**	19**	9**	41**	21**

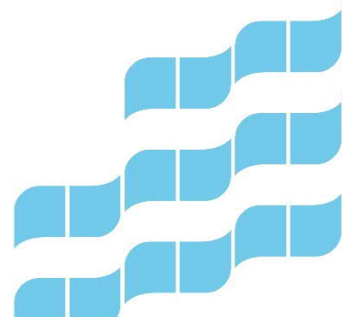
- * Käsitelty lausuntopyynnöt
- ** Asunto-osaakeyhtiön parveketupakointikieltopäätöksiä
- *** Tietojärjestelmän vaihdos: valtakunnalliseen VATI-tietojärjestelmään ei ole kirjattu yhteydenottoja samalla tavalla kuin entiseen Facta-tietojärjestelmään

Liitteeseen 4 on koottu tarkemmat tiedot vuonna 2025 tehdyistä tarkastuksista kunnittain ja toimintatyypeittäin.



4.5.1. Oman toiminnan kehittäminen, auditoinnit

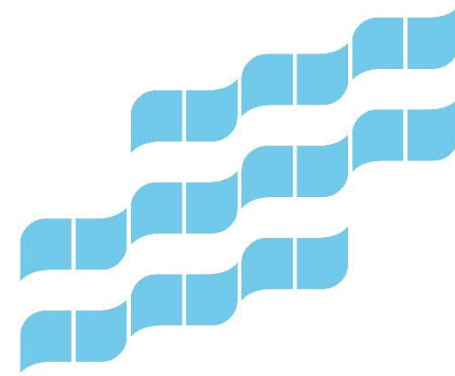
Terveystieteiden tutkimuskeskuksella on käytössä laatuvarmistusjärjestelmä ja laatuvarmistuskäsikirja. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen toimintaa kehitetään jatkuvasti laatuvarmistuksen kautta ja laatuvarmistusjärjestelmän ohjeita päivitetään säännöllisesti. Vuonna 2025 laatuvarmistuksen kehittämistä on jatkettu suunnitellusti. Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa on tehty sisäisiä auditointeja. Auditoinneissa tehtyjä havaintoja on hyödynnetty laatuohjeiden päivittämisessä ja toiminnan kehittämisessä.



5. Liitteet

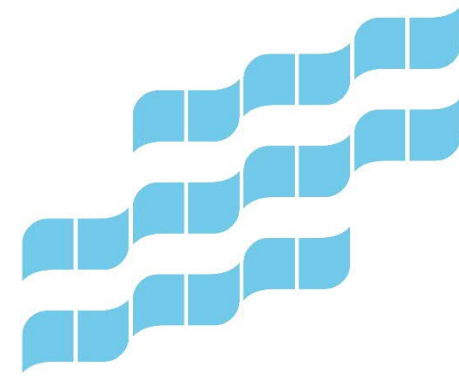
Liite 1. Rekisteröityjen elintarvikehuoneistojen tarkastukset toimintaluokittain

Rekisteröidyt elintarviketoiminnot	Tarkastuksia	Suunnitellut
Alkutuotanto (ei-eläinperäinen)	0	3
Myynti	264	296
Tarjoilu	800	928
Elintarvikkeiden valmistus	15	24
Vilja- ja kasvisala	46	63
Elintarvikkeiden kuljetukset	7	12
Elintarvikkeiden varastointi ja pakastaminen	10	16
Vienti ja tuonti	15	20
Elintarvikekontaktimateriaalit	8	31
yht.	1165	1329

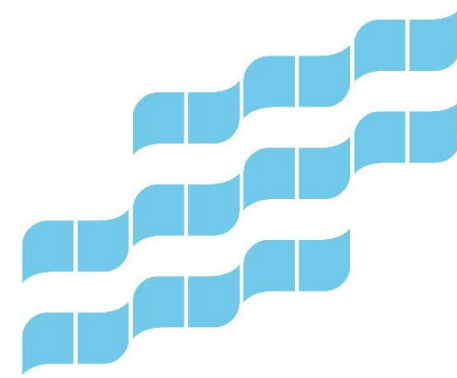


Liite 2. Bintarvikevalvonnan tarkastussuunnitelman toteuma ja kattavuus alueellisesti vuoden 2025 aikana

Valvontalaji ja kohdeluokitus	Tampere	Orivesi	Juupajoki	Kangasala	Päikäne	Akaa	Urkala	Valkeakoski	Koko alue
Bintarvikelain mukainen valvonta									
Kohteet kunnittain *)	1999	76	23	231	87	137	39	135	2727
Osuus kunnittain, %	73,3	2,8	0,8	8,5	3,2	5,0	1,4	5,0	
Tarkastukset kunnittain	872	25	7	100	24	47	15	71	1161
Osuus kunnittain, %	75,1	2,1	0,6	8,6	2,1	4,0	1,3	6,1	
Tupakkalain mukainen valvonta (vähittäismyynti + tupakointitilat)									
Kohteet kunnittain *	245	12	2	20	9	16	5	19	328
Osuus kunnittain, %	74,7	3,7	0,6	6,1	2,7	4,9	1,5	5,8	
Tarkastukset kunnittain	175	3	0	15	6	14	2	8	223



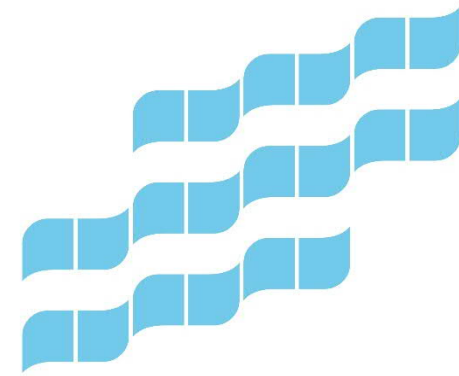
Osuus kunnittain, %	78,5	1,3	0	6,7	2,7	6,3	0,9	3,6	
Väkiluku marraskuu 2025 (Lähde: Tilastokeskus)	263 477	8860	1660	34 355	6169	16 454	4461	20 816	356 552
Osuus kunnittain, %	73,9 %	2,5 %	0,5 %	9,6 %	1,7 %	4,6 %	1,3 %	5,8 %	
*) Sisältää myyntipaikat ja tupakointitilat									



Liite 3: Eäinlääkintäraportti; sairasmatkat, hoidetut eläimet ja subventiot kuntakohtaisesti

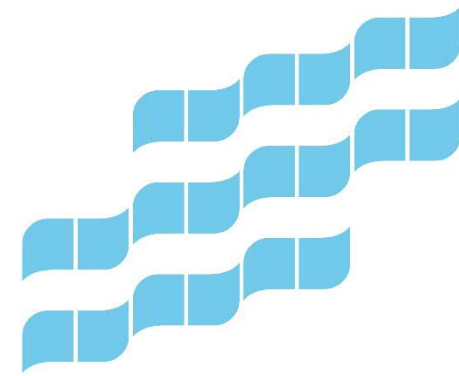
Suureläimet, sairasmatkat ja hoidetut eläimet

Valvontalaji ja kohdeluokitus	Tampere	Orivesi	Juupajoki	Kangasala	Pälkäne	Akaa	Urkala	Valkeakoski	Koko alue yhteensä	Peruskuntiin kirjautumattomat
Arkiajan käynnit kunnittain	173	306	72	761	390	421	363	357	2843	122
Osuus kunnittain, %	5,83 %	10,32 %	2,43 %	25,67 %	13,15 %	14,20 %	12,24 %	12,04 %		4,11 %
Sairasmatkat päivystysaikana	52	66	7	112	54	62	23	49	425	1
Osuus kunnittain, %	12,21 %	15,49 %	1,64 %	26,29 %	12,68 %	14,55 %	5,40 %	11,50 %		0,2 %
Hoidetut eläimet kunnittain	282	1218	193	1270	1034	814	526	551	5888	208
Osuus kunnittain, %	4,63 %	19,98 %	3,17 %	20,83 %	16,96 %	13,35 %	8,63 %	9,04 %		3,41 %



Pieneläimet, sairasmatkat ja hoidetut eläimet

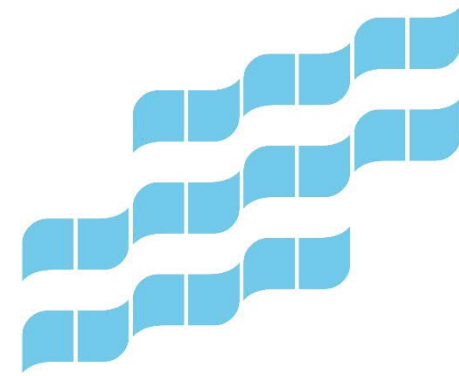
Valvontalaji ja kohdeluokitus	Tampere	Orivesi	Juupajoki	Kangasala	Pälkäne	Akaa	Urjala	Valkeakoski	Koko alue yhteensä	Peruskuntiin kirjautumattomat
Arkiajan sairasmatkat kunnittain	2	13	3	20	7	20	30	21	116	12
Osuus kunnittain, %	1,56 %	10,16 %	2,34 %	15,63 %	5,47 %	15,63 %	23,44 %	16,41 %		9,38 %
Hoidetut eläimet kunnittain	3	22	6	53	25	26	48	43	225	23
Osuus kunnittain, %	1,21 %	8,47 %	2,42 %	21,37 %	10,08 %	10,48 %	19,35 %	17,34 %		9,27 %



Vastaanottokäynnit ja hoidetut eläimet toimipaikoittain

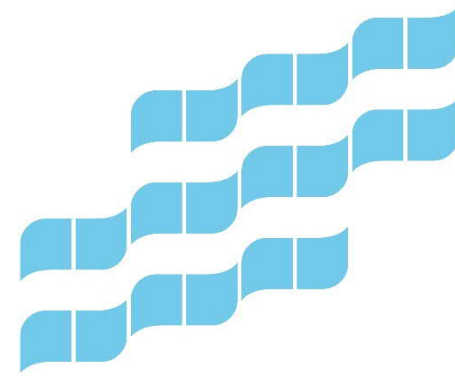
Valvontalaji ja kohdeluokitus	Tampere	Orivesi	Juupajoki	Kangasala	Pälkäne	Akaa	Urkala	Valkeakoski	Koko alue yhteensä
Kaikki käynnit vastaanottokohtaisesti	1514	651	-	3908	-	-	1445	1914	9432
Osuus vastaanotot kunnittain, %	16,05 %	6,90 %	-	41,43 %	-	-	15,32 %	20,29 %	
Hoidetut eläimet kunnittain* (sis. vastaanotolla hoidetut ja matkoilla hoidetut)	1649	487	92	3860	351	531	842	1916	9728
Osuus kunnittain, %	16,95 %	5,00 %	0,95 %	39,68 %	3,61 %	5,46 %	8,65 %	19,70 %	

* Vastaanotoilla ja matkoilla hoidetuista pieneläimistä ei kotikuntaa 500 kappaleella eli 4,95 % kokonaismäärästä.



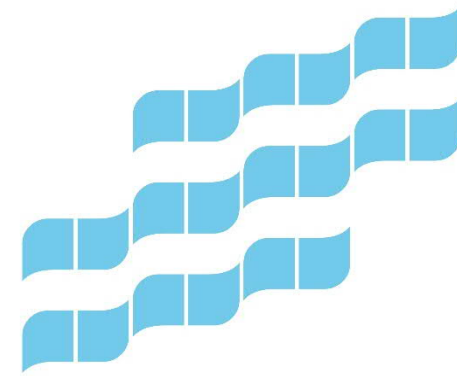
Ulkopuolinen pieneläinpäivystys, käynnit

Ulkopuolinen eläinlääkäripäivystys	Tampere	Orivesi	Juupajoki	Kangasala	Pälkäne	Akaa	Urjala	Valkeakoski	Koko alue yhteensä
Käynnit (Evidensia Veter)	2899	113	18	450	65	188	50	181	3964
Osuus kaikista käynneistä % kuntakohtaisesti	73,1 %	2,9 %	0,5 %	11,4 %	1,6 %	4,7 %	1,3 %	5,6 %	



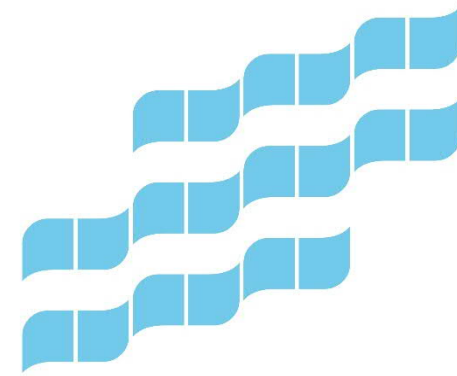
Subventiot (euroina) ja väkiluku

Subventiot	Tampere	Orivesi	Juupajoki	Kangasala	Pälkäne	Akaa	Urkala	Valkeakoski	Koko alue yhteensä
Subventiot euroina	1988,82	4022,36	293,70	2493,65	3588,05	3077,46	1024,80	1006,26	17 495,10
Osuus, %	11,4 %	23,0 %	1,7 %	14,3 %	20,5 %	17,6 %	5,9 %	5,8 %	
Väkiluku	Tampere	Orivesi	Juupajoki	Kangasala	Pälkäne	Akaa	Urkala	Valkeakoski	Koko alue
Väkiluku marraskuu 2025 (Lähde: Tilastokeskus)	263 477	8860	1660	34 355	6169	16 454	4461	20 816	356 552
Osuus kunnittain, %	73,9 %	2,5 %	0,5 %	9,6 %	1,7 %	4,6 %	1,3 %	5,8 %	

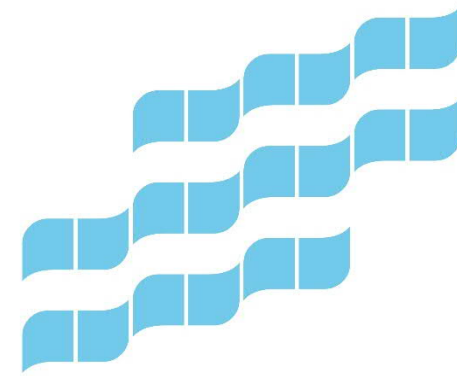


Liite 4. Terveystensuojelun tarkastusten toteutuminen toimialoittain ja kunnittain vuonna 2025

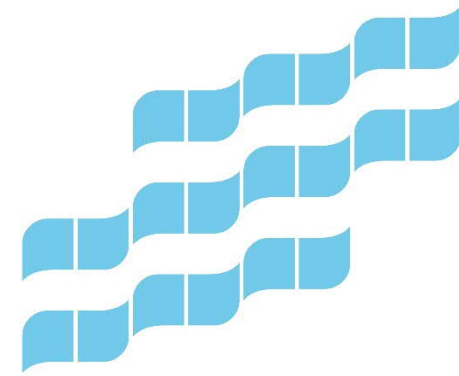
Suunnitelmalliset tarkastukset kunnittain 2025											
Toimintaluokka ja toimintatyyppi	Akaa	Juupajoki	Kangasala	Orivesi	Pälkäne	Tampere	Urjala	Valkeakoski	Toteutuneet tarkastukset	Tarkastus-suunnitelma	Toteuma %
Terveystensuojelulain mukainen valvonta											
Talousveden toimittaminen	0	5	3	5	6	10	4	3	36	32	112
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue	0	1	1	2	2	5	2	2			
Vedenottamo	0	4	2	3	4	5	2	1			
Kokoontuminen, julkiset huvi- ja kokoontumishuoneistot	3	2	1	3	1	10	0	2	22	12	183



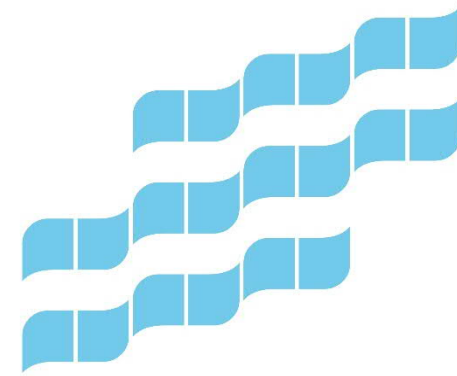
Suunnitelmalliset tarkastukset kunnittain 2025											
Toimintaluokka ja toimintatyyppi	Akaa	Juupajoki	Kangasala	Orivesi	Pälkäne	Tampere	Urjala	Valkeakoski	Toteutuneet tarkastukset	Tarkastus-suunnitelma	Toteuma %
Lasten ja nuorten kohteet: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot, lasten sisäleikkipuistot	3	2	1	3	1	10	0	2			
Opetustoiminta, koulut ja oppilaitokset	6	2	10	4	4	65	0	7	98	66	148
Esiopetus	3	0	5	1	1	13	0	3			
Peruskoulu	3	1	5	1	2	24	0	3			
Lukio	0	0	0	0	0	3	0	0			
Ammattioppilaitos	0	0	0	2	0	14	0	1			
Muut koulut ja oppilaitokset	0	0	0	0	1	3	0	0			
Korkeakoulu	0	1	0	0	0	6	0	0			
Muu aikuiskoulutus	0	0	0	0	0	2	0	0			
Majoitustoiminta, majoitushuoneistot	0	1	0	2	2	11	0	0	16	27	59



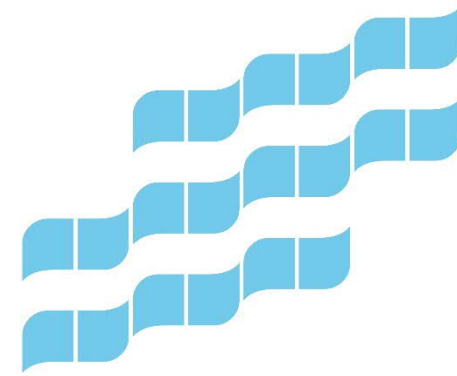
Suunnitelmalliset tarkastukset kunnittain 2025											
Toimintaluokka ja toimintatyyppi	Akaa	Juupajoki	Kangasala	Orivesi	Pälkäne	Tampere	Urjala	Valkeakoski	Toteutuneet tarkastukset	Tarkastus-suunnitelma	Toteuma %
Aamiaismajoitus sekä majoitus maatilamatkailun yhteydessä	0	0	0	1	0	0	0	0			
Hotelli	0	0	0	1	1	8	0	0			
Hostellit, kuten retkeilymajat, retkeilyhotellit, kesähotellit, huoneistohotellit, matkustajakoti / motelli, täysihotola	0	0	0	0	0	0	0	0			
Lomakeskusten ja leirintäalueiden mökit	0	0	0	0	0	0	0	0			
Muu loma-asuntojen ammattimainen tarjoaminen	0	0	0	0	0	0	0	0			
Asuntolat, yömajat, pakolaisten vastaanottokeskukset	0	0	0	0	0	0	0	0			
Muu majoitustoiminta	0	1	0	0	1	3	0	0			
Kauneudenhoitoa ja ihon käsittelyä suorittavat huoneistot ja laitokset	4	0	2	3	1	52	1	2	65	74	88
Kosmetologiset huoneistot ja laitokset	4	0	1	3	0	32	1	2			



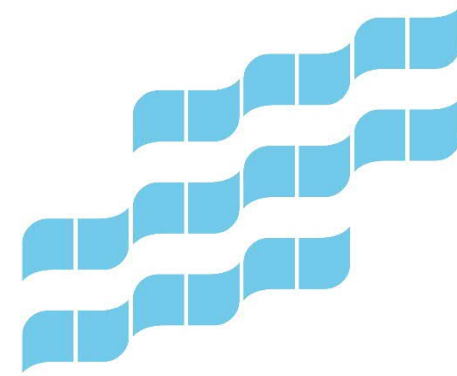
Suunnitelmalliset tarkastukset kunnittain 2025											
Toimintaluokka ja toimintatyyppi	Akaa	Juupajoki	Kangasala	Orivesi	Pälkäne	Tampere	Urjala	Valkeakoski	Toteutuneet tarkastukset	Tarkastus-suunnitelma	Toteuma %
Tatuointi ja lävistys	0	0	1	0	1	16	0	0			
Solarium	0	0	0	0	0	0	0	0			
Muu ihon käsittely tai hoito	0	0	0	0	0	5	0	0			
Sosiaalihuollon palvelut, lasten päiväkodit ja vastaavat	0	1	6	5	4	32	1	1	50	51	98
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	0	1	6	5	4	32	1	1			
Leikkitoiminta ja muu päivätoiminta	0	0	0	0	0	0	0	0			
Sosiaalihuollon palvelut, Lastenkodit/ lastensuojeluyksiköt ja vastaavat	0	1	2	0	1	0	1	0	5	10	50
Lastenkodit, koulukodit ja nuorisokodit	0	1	2	0	1	0	1	0			
Ammatilliset perhekodit	0	0	0	0	0	0	0	0			
Muut lastensuojeluyksiköt	0	0	0	0	0	0	0	0			



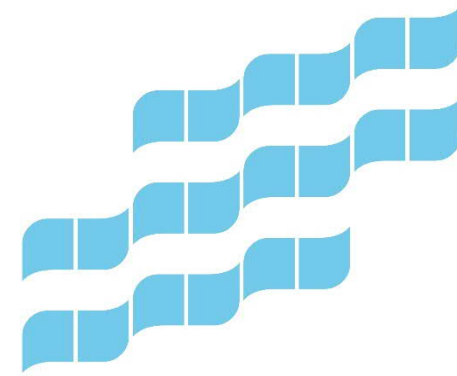
Suunnitelmalliset tarkastukset kunnittain 2025											
Toimintaluokka ja toimintatyyppi	Akaa	Juupajoki	Kangasala	Orivesi	Pälkäne	Tampere	Urkala	Valkeakoski	Toteutuneet tarkastukset	Tarkastus-suunnitelma	Toteuma %
Sosiaalihuollon palvelut, vanhainkodit ja vastaavat	5	1	1	0	1	4	1	0	13	25	52
Vanhainkoti (laitoshuolto)	0	0	0	0	0	0	0	0			
Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	5	1	1	0	1	4	1	0			
Sosiaalihuollon palvelut, muut sosiaalialan yksiköt	2	0	1	0	0	4	0	0	7	13	54
Kehitysvammalaitos, muu kehitysvammaisten yksikkö (tehostettu palveluasuminen)	2	0	0	0	0	2	0	0			
Muut yksiköt (mielenterveys- ja päihdekuntoutajat; tehostettu palveluasuminen)	0	0	1	0	0	3	0	0			
Ensi- ja turvakodit, perhekuntoutusyksiköt	0	0	0	0	0	0	0	0			
Kehitysvammaisten työ- ja päivätoimintakeskus	0	0	0	0	0	0	0	0			
Aikuisten päivähoito	0	0	0	0	0	0	0	0			



Suunnitelmalliset tarkastukset kunnittain 2025											
Toimintaluokka ja toimintatyyppi	Akaa	Juupajoki	Kangasala	Orivesi	Pälkäne	Tampere	Urjala	Valkeakoski	Toteutuneet tarkastukset	Tarkastus-suunnitelma	Toteuma %
Muut yksiköt	0	0	0	0	0	2	0	0			
Liikunta ja virkistystoiminta, yleiset uimarannat	2	3	8	6	3	19	2	2	45	45	100
Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), yli 100 uimaria päivässä	1	0	2	0	1	8	0	0			
Pienet yleiset uimarannat, vähemmän kuin 100 uimaria päivässä	1	3	6	6	2	11	2	2			
Liikunta ja virkistystoiminta, uimahallit, kylpylät ja muut yleiset allastilat	0	0	2	1	1	10	0	2	16	20	80
Yleiset altaat	0	0	2	1	1	10	0	2			



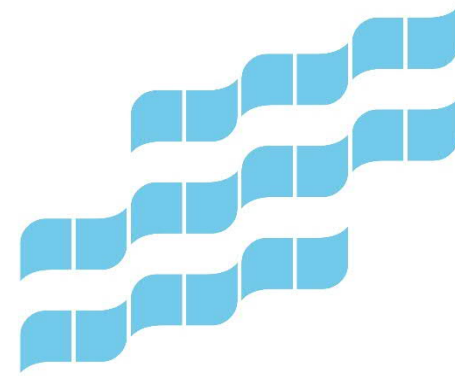
Suunnitelmalliset tarkastukset kunnittain 2025											
Toimintaluokka ja toimintatyyppi	Akaa	Juupajoki	Kangasala	Orivesi	Pälkäne	Tampere	Urjala	Valkeakoski	Toteutuneet tarkastukset	Tarkastus-suunnitelma	Toteuma %
Liikunta ja virkistystoiminta, yleiset saunat	2	0	0	0	0	4	0	0	6	10	60
Saunat	2	0	0	0	0	4	0	0			
Liikunta ja virkistystoiminta, kuntosalit ja liikuntatilat	0	0	5	3	1	15	0	1	25	13	192
Meinen liikuntatila	0	0	5	3	1	15	0	1			
Yhteensä	24	16	41	32	25	236	10	20	404	398	101
Osuus kunnittain, %	5,9	4,0	10,1	7,9	6,2	58,4	2,5	5,0			



Liite 5: Tampereen kaupungin nettisivuille tehtyt alueellisen ympäristöterveydenhuollon ajankohtaiset uutiset

Ympäristöterveydenhuollon uutisia 2025

- Pieneläinten kunnallisen eläinlääkäripäivystyksen hoitaa vuoden 2026 alusta Papuvet (29.12.2026)
- Eläinlääkäripalveluihin muutoksia uuden eläinlääkintähuoltolain myötä (11.12.2025)
- Tampereen Lielahden kunnaneläinlääkärivastaanotto lakkautetaan vuoden 2025 loppuun mennessä (21.12.2025)
- Pieneläinten eläinlääkäripäivystyksen kilpailutus meneillään – tarjouksia voi jättää 15.8.2025 asti (pikku-uutinen 25.6.2025)
- Tampereen uimavesien lämpötila- sekä levätietoja voi seurata karttapohjaisesta olosuhdepalvelusta (mukana uutisessa myös uimavesien hygieenisen laadun seuranta, 4.6.2025)
- Eläinlääkäriyrityksiä haetaan markkinavuoropuheluun pieneläinpäivystyksen järjestämiseksi (pikku-uutinen 26.5.2025)
- Sipikarja ja kesylinnut pidettävä sisätiloissa tai suojassa luonnonvaraisilta linnuilta 8.2.–31.5. (5.2.2025)
- Pyynikin vatsatautiepidemian syynä oli norovirus (12.5.2025)
- Pyynikin vatsatautiepidermiassa viitteitä kosketustartunnasta (5.5.2025)
- Vatsatautiepidermia Pyynikin alueella -aiheuttajaa selvitetään, vesinäytteet puhtaat (30.4.2025)



- Legionella ja lyijy tulee huomioida vesilaitteiston riskienarvioinnissa rakennuksen omistajan ja käyttäjän yhteistyönä (pikku-uutinen 22.1.2025)
- Tampereen kaupungin yleisavustukset ja muita avustuksia haettavina – infotilaisuus keskiviikkona 8.1.2025 (myös eläinsuojelutyön avustukset mukana, 3.1.2025)

